

Izhaja vsak petek. Ureja uredniški odbor. Odgovorni urednik Rastko Bradašnja. Izdaja in tiska časopisno-založniško podjetje »Slovenski Jadran«. Direktor in glavni urednik Stane Skrabar. Za tisk odgovarja Franc Zdešar. Uredništvo in uprava v Kopru, Santorijeva 26, telef. 170. Posamezni izvod 10 din. Priloga »Uradni vestnik okraja Koper« prejema naročniki brezplačno. Celoletna naročnina 500 din, za inozemstvo pa 1000 din ali 3,5 dolarja Bančni rač. 65-KB-1-Z-181.

Novo!

**EMULZIJSKA
KREMA**

Novi ukrepi za pospeševanje kmetijstva

Na zadnji seji upravnega odbora Okrajne zveze v Kopru so sprejeli vrsto sklepov v zvezi z izboljšanjem dela našega zadravnštva. Izredna pestrost sestave zemlje in klimatičnih pogojev v našem okraju narekuje intenzivnejšo obdelavo programov za kmetijstvo in zadravnštvo. Zato je upravni odbor OZZ sklenil, da prouči gospodarjenje in možnosti izboljšanja poslovanja kmetijskih zadrav. Na temelju te analize bodo na posvetovanjih s kmetijskimi proizvajalci izdelali programe dela za prihodnje leto. Ob tej priložnosti so tudi razpravljali o ustvaritvi materialnih pogojev kmetijskih zadrav, da bi lahko uspešno izvajali delo pospeševalnih odsekov. Sprejeli so tudi predlog o ustanovitvi posebnega organa, ki bo koordiniral delo kmetijskih zadrav z občinskimi ljudskimi odbori.

Na tej seji so imenovali tudi komisijo za izvajanje investicijskega programa ter komisijo za dodeljevanje sredstev poslovnim zvezam. Ustanovili so tudi sklad za finansiranje gradbenih načrtov.

ŠE DVE KMETIJSKO PROIZVAJALNI POSLOVNI ZVEZI

Poročali smo že o ustanovitvi kmetijsko proizvajalne poslovne zveze v Kopru v katero so vključena kmetijska gospodarstva in organizacije s področja koprške, izolske in piranske občine. V drugi polovici novembra, to je 20. in 27. t. m., pa bodo ustanovili podobni zvezi tudi v Sežani in Postojni. Verjetno bodo v novembru ustanovili še tudi Okrajno gozdarsko poslovno zvezo. OZZ Koper je v ta namen že imenovala poseben pripravljalni odbor.

Minuli teden je na svoji poti po Jugoslaviji obiskala romunska partijska in vladna delegacija tudi Postojno in si ogledala Postojnsko jamo. Pred vhomom v jamo so visoke goste pričakali in pozdravili predsednik OLO Koper Albin Duje, sekretar OK ZKS Koper Albert Jakopič-Kajtmir in predsednik ObLO Postojna Jože Baša. Naša slika kaže predsednika OLO Dujea, ko pozdravlja prvega sekretarja RDP Georgiu Deja in predsednika romunske vlade Chivu Stoica.

Družbeni plan 1957 zavisi od izpolnitve letošnjega

Temeljni problem, ki ga bomo podarili v naslednjem gospodarskem komentarju oziroma pregledu, bo brez dvoma presejal okvir enega ali več tednov. Takoj v začetku moramo poudariti obširna razpravljanja o izpolnjevanju letošnjih planskih nalog v gospodarstvu, obenem pa priprave za družbeni plan za prihodnje leto v vsejugoslovanskem merilu.

Glede izpolnjevanja letošnjih planskih nalog v Jugoslaviji so znani podatki za mesec september. Kljub velikim težavam in zastoji v začetku leta, ko ni kazalo, da bomo izpolnili postavljene naloge, saj smo še v maju dosegli komaj 2% porasta proizvodnje v primerjavi z lanskim letom in ne 10%, kot plan predvideva, se je po tem času začelo stanje naglo popravljati. Tako je industrijska proizvodnja n. pr. od julija do avgusta letos narasla od 104 na 115%, v primerjavi z letom 1955, ki je podlaga s 100%. Zlasti velike uspehe smo dosegli v izvozu, saj je bil konec septembra izpolnjen letni plan izvoza s skoro 80%. Tako pričakujemo popolnoma utemeljeno, da bo letošnji izvozni plan presežen za 15 do 20 milijard vrednosti in bo tako najvišji po vojni.

Kakih posebnih uspehov nismo dosegli v dvigu storitosti, ki je ostala na lanski višini, saj je obseg proizvodnje narasel v prvih osmih mesecih za prav toliko kot se je povečalo število zaposlenih. Padec kaže turizem, kar je znano, kot so tudi znani vzroki, o katerih je bilo mnogo govora. Znižanje v gradbeništvu je bilo predvideno po planu, čeprav o tem okviru ni šlo vse tako, kot bi moralo iti. Kljub temu pa smo z rezultati do sedaj lahko zadovoljni, saj se mnogo pripomogli k stabilizaciji v gospodarstvu in zlasti na tržišču, ne da bi posebej poudarjali pomen dosedanjih uspehov za naš nadaljnji razvoj. V septembru namreč beleži proizvodnja dvig 9% tako, da bo letni plan vsekakor dosežen.

Ob sestavljanju plana za prihodnje leto slišimo povsod poudarjanje pomena dosege letošnjega plana zlasti v dvigu proizvodnje. Na tem namreč lahko gradimo naš nadaljnji razvoj, zlasti nadaljnji dvig proizvodnje, ki naj bi prihodnje leto dosegel celo 15%. V Sloveniji je predviden dvig le za 7%, to pa zato, ker v Sloveniji prihodnje leto ne bo začela obratovati nobena nova tovarna. Dvig bo v Sloveniji odvisen predvsem od polne izrabe sedanjih zmogljivosti v proizvodnji in pa v dvigu proizvodnosti dela. V tem je tudi osnovni problem, ki ga postopoma rešujemo in ga moramo rešiti. Slednje bo namreč imelo velik vpliv na predvideno zvišanje prejemkov in do višine, ki bi odgovarjala potrebam delovnih ljudi. Tudi o tem je mnogo govora in razni organi pa tudi sindikalne organizacije pripravljajo o tem vprašanju temeljite analize in predloge. Ugotovljeno je bilo, da je nujno potrebno dvigniti kupno moč mestnega prebivalstva, ker bi sicer in ne glede na druge razloge, nastale še večje zapreke pri normalni prodaji industrijskega blaga in bi lahko s te strani nastale ovire za dvig proizvodnje.

K vprašanju o izpolnjevanju družbenega plana za letos in k načrtom za prihodnje leto se bomo vsekakor še povrnili, saj je to eno najvažnejših vprašanj našega gospodarstva. Posebno je to važno sedaj ob koncu leta, ko v gospodarstvu delamo bilance in ugotavljamo uspehe pa tudi neuspehe, ki naj bi jih po ugotovitvi vzrokov v bodoče odstranili. V zvezi (Nadaljevanje na 6. strani)

Za utrditev družbenega upravljanja

Minulo soboto so se pri predsedniku občinskega ljudskega odbora v Kopru zbrali na posvetovanje vsi predsedniki svetov pri ObLO. Namen posvetovanja je bil predvsem ta, da bi vsi predsedniki med seboj izmenjali delovne izkušnje, vskladili delovanje svetov in se podrobneje spoznali s celotno problematiko v občini. Dosedanja praksa je namreč pokazala, da je imel ObLO premalo neposrednega stika s predsedniki svetov in je stvari obravnaval večinoma le z načelniki in referenti posameznih svetov.

Na posvetovanju so zbrani predsedniki temeljito analizirali stanje in ugotovili zlasti pomanjkljivosti, ki so jih sklenili v prihodnje s po-

globljenim delom odpraviti. Dogovorili so se za redna 14-dnevna posvetovanja pri predsedniku ObLO, kar ima razen neposrednega vpliva na aktivnost svetov splošen pomen za poglobitev in uveljavljanje družbenega upravljanja v koprski občini. Ta ima namreč glede na to, da je njen sedež obenem tudi sedež okraja, še posebne naloge v pogledu uveljavljanja svojih kompetenc.

Na posvetovanju so sklenili, da bodo kot svojo prvo nalogo sveti obravnavali družbeni plan za prihodnje leto, obenem pa že tudi pričeli zbirati podatke za točno analizo svoje dejavnosti — to se pravi, dela in problemov iz svoje pristojnosti, dela področnih organov.

Dva portreta

Prvi sekretar poljske Združene delavske partije Wladislaw Gomułka je z velikim pogumom in izrednim nastopom pretrgal s preteklostjo in na čelu novega partijskega vodstva popeljal Ljudsko republiko Poljsko na pot demokratične graditve socialistične prihodnosti. Eden izmed prvih ukrepov novega državnega in političnega vodstva na Poljskem je vzpostavitev delavskega upravljanja v tovarnah in podjetjih, pa tudi na področju kmetijstva napovedujejo obširne demokratične spremembe.

Janoš Kadar je zdaj na čelu madžarske delavske partije in s

tem na čelu ožjega partijskega in državnopolitičnega vodstva, ki je izbojevalo samostojno pot v nove razmere, v katerih bo Madžarska razvijala in gradila socialistične odnose na bolj demokratični in človeški podlagi. Prelita kri obvezuje madžarske delavce v industriji in kmetijstvu na odločno vztrajanje na novi poti — na lastni poti v socializem.

Seveda pa sta eden in drugi — tako Gomułka kot Kadar — odločna pobornika sodelovanja z vsemi naprednimi delavskimi gibanji na svetu in posebno pristaša razvijanja enakopravnih odnosov med socialističnimi državami. Izjalovili so se vsi upi združene svetovne reakcije, da bodo vzhodnoevropske države v novo nastale položaju prekinile vse stike s Sovjetsko zvezo — nasprotno bo sodelovanje ob spoštovanju suverenosti in nevmesavanja v notranje zadeve drugih postalo še boljše, prijateljstvo med deželami, ki gradijo socializem, pa bo v novih pogojih še pristnejše.

Ob 37-letnici SKOJ

V dvorani Gledališča Slovenskega Primorja v Kopru je bila v ponedeljek zvečer svečana akademija v počastitev 37. obletnice ustanovitve SKOJ-a. Po referatu Marije Vogričeve, predsednice Okrajnega komiteja LMS je pevski zbor koprškega učiteljskega pod vodstvom prof. Mirana Hasla zapel pesem »Mi smo mladi brigadirji« in »Pesem o Titu«; mladinski recitatorski zbor pa je interpretiral Kajuhove verze.

V Egiptu vojaške operacije francoskih in angleških čet

Glasnik Foreign Officea je dal izjavo, da je že prišlo do kombiniranih vojaških operacij britanskih in francoskih čet na egiptovskih tleh.

Na vprašanja novinarjev je imenovan glasnik povedal, da bosta Anglija in Francija »samo začasno« okupirali sueško področje »zaradi zaščite svobodne plovbe po kanalu«.

Nek novinar je nato pripomnil, če naj ta okupacija tudi traja 70 let, saj so leta 1888 Britanci prav tako izjavili, da le »začasno« zasedajo Egipt...

Ljudski praznik v Senožečah

Kljub temnim oblakom, ki so se zbirali nad Nanosom in dokaj hladnejšemu vremenu je bilo v nedeljo v Senožečah zelo živahno. Bila je prva gospodarsko-kulturna revija, na kateri smo lahko občudovali doslej malo znane uspehe dela Senožečanov. Bila je lep dokaz njihovega prizadevanja na gospodarskem in kulturnem področju. Čeprav bi lahko kritično oko opazilo razne pomanjkljivosti subjektivnega in objektivnega značaja, je splošen vtis vseh obiskovalcev nadvse zadovoljiv. V prirejanju podobnih revij bo treba v prihodnje večjega sodelovanja vseh prebivalcev, kar

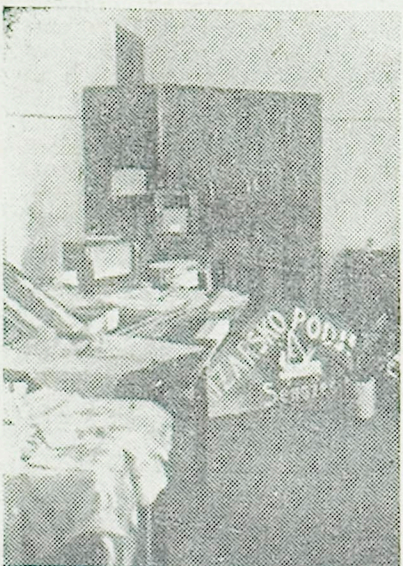
bo zagotovilo, da bodo v prihodnjih letih še pestrejšje.

Priprave za to prireditve so razgibale domala vse organizacije — gospodarske in množične, društva in ustanove. Člani kmetijske zadruge Senožeče, ki sodi med najboljše v divjaški občini, so razstavili 49 glav rodovniške živine sivo-rjave pasme. Marsikateri živinorejec je prejel za vzrejo goveda diplomu, pohvalo in nagrado.

Pestra je bila razstava kmetijskih pridelkov, obrtniških izdelkov, ročnih del krojnega tečaja ter razstava lovske družine. Obiskovalci so se najraje ustavljali pri ogledovanju ročnih del in risb šolskih in predšolskih otrok. Priznanje je dobilo tudi Mizarsko podjetje za razstavljeno pohištvo, Mehanična tkalnica »Metka« za svoje izdelke, in še nekateri obrtniki. Marsikoga je pritegnil strojni park senožeške kmetijske zadruge, ročna brigalna prostovoljnega gasilskega društva in zdravstvena ambulanta.

Popoldne je bil nastop kulturno-umetniških skupin. Nastopili so pionirska pevska zbor, tamburški zbor, recitatorji in predšolska mladina s krajšimi igrami in simboličnimi slikami.

Zelo uspelo revijo, ki je bila s svojimi prireditvami pravi ljudski praznik prebivalcev Senožeč in bližnje okolice, je popoldne obiskal tudi predsednik okrajnega ljudskega odbora v Kopru Albin Duje, ki si je v spremstvu predsednika divjaške občine Janka Valentinčiča ter tajnika okrajne zadravnice Albina Simičiča ogledal razstavne prostore.

Detail z razstave

Sprehod DO SVETU

ZMAGA ARABSKE SOLIDARNOSTI V JORDANU

Na nedavnih volitvah v Jordanu so dobili veliko večino glasov politiki, ki so se zavzemali za tesnejše sodelovanje z Egiptom in z njegovimi arabskimi prijatelji. V Londonu so bili ob tej spremembi jordanske politike precej neprijetno presenečeni, saj je prišla hitreje, kot so računali. Jordanija je namreč prejela letno od Angležev 12 milijonov funtov podpore, za katere pa je seveda dobivala Velika Britanija ustrezne politične koncesije. Politični opazovalci menijo, da je glavni razlog za preusmeritev jordanske politike v nestrinjanju z angleškimi in francoskimi ekipami v Suez, Alžiru in drugih arabskih deželah.

NOV PRISPEVEK K ROMUNSKO-JUGOSLOVANSKEMU SODELOVANJU

Po devetdnevem obisku v Jugoslaviji se je romunska partijska in vladna delegacija vrnila v domovino. Rezultati razgovorov z jugoslovanskimi predstavniki so bili uspešni, kar dokazuje tudi zaključna deklaracija o sodelovanju med ZKJ in DPR ter podpisani sporazumovi o trgovskem in plačilnem prometu, o blagovni izmenjavi, o znanstvenem in tehničnem sodelovanju ter o kulturnem sodelovanju.

Zlasti važna je izjava o medpartijskih odnosih, ki vključuje enakopravnost v odnosih in sodelovanju ter tovariško kritiko. Z razširitvijo medpartijskih odnosov pa bo seveda dosežen tudi nadaljnji napredek meddržavniškega sodelovanja.

Vnebojvestah

BUDIMPEŠTA: Mestni ljudski odbor je izdal odlok, s katerim se dosedanja Stalinova ulica v Budimpešti preimenuje v Ulico madžarske mladine, dosedanja Stalinov most pa v Atilov most.

VARSAVA: Na Poljskem so ustanovili prve delavske svete na državnih kmetijskih posestvih. Ti sveti se trenutno ukvarjajo z vprašanjem pospeševanja proizvodnje in zaposlitve nove delovne sile.

PARIZ: V zvezi z ugrabitvijo alžirskih voditeljev je tuniški premier Habib Burgiba opozoril francosko vlado, da bi utegnili priti do popolnega preloma med Tunisi in Francijo, če bi bilo življenje kateregakoli izmed ugrabljenih voditeljev na kocki. V skrajnem primeru bi se Tuniziji poslužili orožja.

BONN: Francoski in zahodnonemški zunanji minister sta v Luxemburgu podpisala pogodbo o Posarju. Sedanja gospodarska unija tega področja s Francijo bo postopoma ukinjena in v treh letih se bo gospodarstvo Posarja docela vključilo v gospodarstvo Zahodne Nemčije.

NEW DELHI: Predsednik indijske vlade Nehru je izjavil, da Indija ne bo trpela portugalske oblasti na indijskem ozemlju in da bo rešila to vprašanje na način, ki pristoja zrelemu narodu.

KARACI: »Times of India« poroča, da bo Pakistan podprl predlog za sprejem LR Kitajske v OZN. Časopis sodi, da bo Kitajska verjetno pomagala Pakistanu pri reševanju težav, ki jih imajo s prehrano.

KIEL: V zahodnonemškem industrijskem področju Schleswig-Holstein je več dni stavka 25.000 kovinarjev. Delavci zahtevajo daljši plačani letni dopust in gmotno odškodnino za čas boleznin in bolezenskega dopusta. Zaradi stavke so zdaj najhujše prizadete kielske ladjedelnice.

SINGAPUR: Prj demonstracijah kitajskih mladincev zoper prepoved neke organizacije in aretacije kitajskih študentov, je bilo ubitih 50 oseb, ranjenih pa nad 120. Demonstracije so se nadaljevale s stavko kitajskih delavcev v mestu. Demonstranti so napadli več poslopij, zažgali nekaj britanskih vozil in metali kamenje na evropske trgovce.

OSTRA OBSODBA ANGLO-FRANCOSKIH AGRESORJEV

Svetovno časopisje in radio ostro grajata nasilni izraelski vdor v Egipt in označujeta Izrael kot orodje agresivne politike Velike Britanije in Francije, ki sta ves čas od izbruha sueške krize tajno preskrbovali to državo z orožjem, nato pa sprožili preko nje oboroženo provokacijo, ki naj bi omogočila samovoljno anglo-francosko vojaško intervencijo.

V krogih Združenih narodov zahtevajo takojšnjo obravnavo tega problema pred Generalno skupščino ZN.

IZRAELSKI NAPAD NA EGIPET

Nova preizkušnja za mir v svetu

V noči od ponedeljka na torek so izraelske tankovske enote vdrle 150 km globoko na egiptovsko ozemlje in se približale sueškemu prekopu na 30 kilometrov. Egiptovska vlada je takoj odredila splošno mobilizacijo in njene vojaške enote so že prvi dan spopada uničile 12 izraelskih tankov in 2 letali. Sueško vprašanje je tako spet postalo svetovno vprašanje št. 1, seveda tokrat v precej bolj nevarni luči kot pred mesecem dni.

Nobenega dvoma ni, da je izraelski vpad delo tujih velesil, ki so si izbrale kaj neprimerna sredstva za doseg svojih ciljev na Bližnjem in daljnem vzhodu, o tem govori tudi ultimatum Anglije in Francije, da bosta z oboroženimi silami posegli v spor. Trditve izraelske vlade, da je hotela z napadom le zavarovati svoje »ogrožene meje« je bolj ali manj iz trte izvita, saj ob egiptovsko izraelski meji sploh ni bilo egiptovskih vojaških enot, medtem ko je Izrael že pred dnevi izvedel popolno mobilizacijo svojih oboroženih sil. Po prvih vesteh tujih agencij je ogromna večina držav obsodila izraelski napad in zahtevala takojšnjo intervencijo Varnostnega sveta. Izjema sta bili le Francija in Anglija. Ohrabrujoča pa je izjava predsednika Eisenhowerja, da je treba postopati v skladu z načeli Združenih narodov in da bodo ZDA storile vse, da se ohrani mir.

Med prvimi, ki so zavzeli stališče do izraelskega vdora v Egipt, je bila tudi Jugoslavija. Državni tajnik za zunanje zadeve Koča Popović je med drugim izjavil, da jugoslovanska vlada smatra dejanje

Po enotedenskih bojih, ki so zahtevali na tisoče mrtvih in ranjenih, se je na Madžarsko vrnil red in mir. Oblast je prevzela nova vlada z Nagyjem na čelu, ki je izločila iz svojih vrst prostalinistične elemente in ki uživa popolno zaupanje ljudstva. Obširne spremembe so nastale tudi v vodstvu madžarske delavske partije, ki ji zdaj načeljuje namesto Gerőja Janos Kadar. V torek so sovjetske čete zapustile Budimpešto, po vsej deželi pa so upostavili oddelke Narodne garde iz vseh vrst vojakov, miličnikov,

Po burnih dneh na Madžarskem

Ni šlo za „proti ljudsko pustolovščino“

delavcev in mladine, ki bodo delovali, dokler ne bodo povsem obnovili red. Nova vlada je objavila širok program demokratizacije, ki predvideva zagotovitev neodvisnosti Madžarske, izboljšanje gnotnega položaja in razpis svobodnih parlamentarnih volitev. Glede odnosov s Sovjetsko zvezo pa je rečeno, da Madžarska predlaga razgovore o umiku sovjetskih čet z njenega ozemlja v duhu sovjetsko-madžarskega prijateljstva in enakopravnosti socialističnih dežel.

Glasilu madžarske Delavske par-

tije »Szabad Nép« je objavilo daljši komentar o vzrokih burnih dogodkov v deželi v preteklih dneh. Časnik poudarja, da je prišlo 23. oktobra do studentovskih in delavskih manifestacij, v katerih je bilo slišati upravičene zahteve, med drugim tudi glede revizije madžarsko-sovjetskih odnosov. Toda govor, ki ga je imel takoj nato Gerő, je ljudi hudo razočaral, ker je dokazal, da del takratnega vodstva ni hotel razumeti bistva demonstracij in iz tega potegniti konkretni nauk. Razporeženje ulice je bilo takrat napeto do eksplozije, ki je potem tudi nastala. Ponovno imenovanje Gerőja za prvega sekretarja partije pa je vplivalo kot prilivanje olja v ogenj. Res je sicer, da so se med upornike pomešali razni protiljudski elementi in kriminalci, toda večina, ki je šla z orožjem v roki na ulice, je zahtevala obračun z metodami klike Rakosi-Gerő. »Szabad Nép« odgovarja tudi pisanju moskovske »Pravde«, ki je prinesla članek o »porazu protiljudske pustolovščine na Madžarskem«. List ugotavlja, da boji v Budimpešti niso bili protiljudski in da tudi ni šlo za pustolovščino. Ko je krvavela Budimepešta — ugotavlja list — so plamete v srcih ideje patriotizma in demokracije in gesla socialistične demokracije so zmagala nad gesli reakcije in kontrarevolucije.

V zvezi z dogodki na Madžarskem je poslal CK ZKJ pismo madžarski Partiji v katerem izraža prepričanje, da bo borbeni delavski razred, trdno povezan s svojim političnim vodstvom, znal uresničiti težnje madžarskega ljudstva.

Nadaljevanje demokracije na Poljskem

Zgodovinske spremembe na Poljskem so zaorale že globoke brazde. Vsestranska analiza na nedavnem plenumu Poljske delavske partije in Gomulkova napoved neizprosne vojne vsemu tistemu, kar bi zaviralo razvoj demokratičnih odnosov, je povzročilo med poljskim ljudstvom nov polet in politično aktivnost. Že 3. novembra bodo razpravljali o ustanovitvi delavskih svetov, ki naj pomagajo direktorjem pri vodstvu podjetij. V oblastnih organih in partijskih komitejih so zavzeli odgovorna mesta novi ljudje.

Spremembe se pripravljajo tudi v poljski vojski. Varšavski radio je objavil, da bo opravljal funkcijo ministra za narodno obrambo Borzilowski. Dosedanji minister za narodno obrambo Rokosovski je po vesteh varšavskega radia odšel »na dopust«.

Severna Afrika se ni pomirila

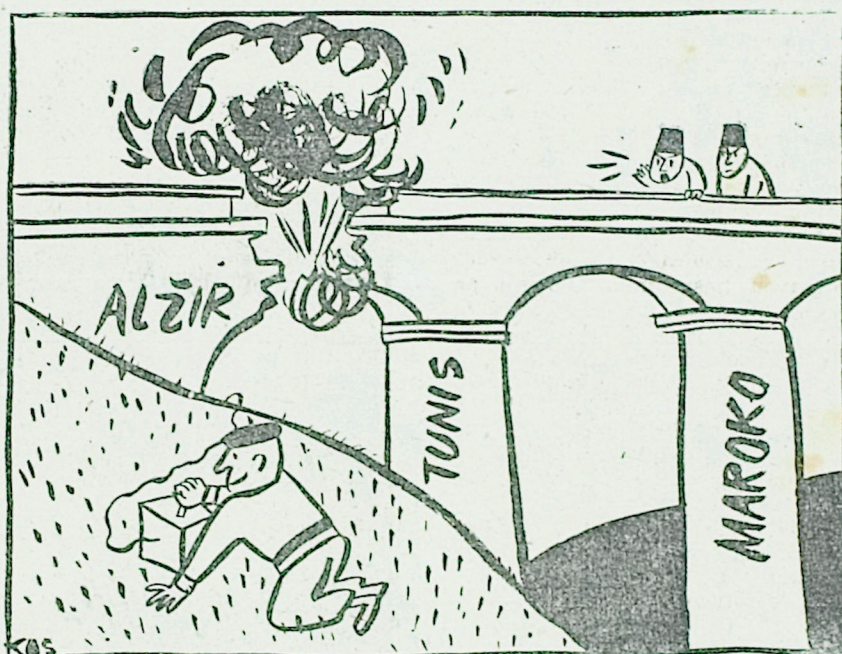
Ugrabitve voditeljev alžirske nacionalne fronte bo imela najbrž hujše posledice, kakor so računali Francozi. Iz izjav predstavnikov Maroka in Tunisa ter drugih arabskih držav moremo sklepati, da preti resen prelom s Francijo. Predsednik tuniške vlade je med drugim izjavil, da je Francija pred vse severno Afriko odgovorna za življenje in varnost ugrabljenih alžirskih voditeljev. Tunizija noče vojne s Francijo — je poudaril med drugim — če pa bo ogroženo življenje katerega koli izmed aretiranih voditeljev, bo prelom med nami in Francijo dokončen.

Medtem so pripeljali aretirane alžirske voditelje v Pariz, kjer jim bodo sodila vojaška sodišča. V vsej Severni Afriki se nadaljuje široka akcija protestov in demonstracij, iz Alžira pa prihajajo vesti o srditih spopadih med nacionalisti in francoskimi četami.

ČLANI SZDL:

Naročajte, berite in širite svoje glasilo »Slovenski Jadrani«, ki Vas izérpno obvešča o dogodkih doma in po svetu.

PROTI ZVEZI ALŽIR—TUNIS—MAROKO

— Kaj ne vidiš, da je to tudi edini most med teboj in nami?!

ZUNANJEPOLITIČNI KOMENTAR JUGOPRESA

Ameriška zunanja politika v luči predvolilne kampanje

Vzdušje predvolilne kampanje za predsedniške in podpredsedniške kandidate v ZDA postaja vse bolj vroče. Dve veliki stranki — republikanska in demokratska — sta mobilizirali vsa svoja razpoložljiva gnotna in propagandna sredstva, da bi ameriške »navadnemu« človeku, to se pravi povprečnemu državljanu, prikazali prednost svojih volilnih programov.

Za sedaj je še težko reči, kateri politični dogodki imajo v tej predvolilni kampanji glavno vlogo. Ni še jasno, kaj v tem trenutku najbolj privlačuje ameriške volivce: ali osebnost enega ali drugega predsedniškega kandidata — republikanca Eisenhowerja ali demokrata Stevensona (v ZDA nima to ravno majhnega pomena) — ali skrb ene oziroma druge stranke za ameriškega državljan ali morda stališče strank do glavnih mednarodnih problemov. Čeprav glede tega še ni moč opredeliti razpoloženja volivcev, je vendar važno, katera vprašanja postavljajo republikanci in demokraci na prvo mesto.

Vse kaže, da so, po tradicionalni ameriški politični logiki, republikanci — stranka na oblasti — v obrambi, medtem ko so demokraci, t. j. opozicija, v ofenzivi s svojimi idejami tako glede notranje kakor tudi zunanje politike. Republikanci pa branijo svoje štiriletno upravljanje, medtem ko skušajo demokraci oživiti spomin na dinamično politiko svojih treh predsednikov, Eisenhowerjevih

predhodnikov. Pri tem imajo demokraci s Stevensonom in Kefauverjem kot predsedniškimi in podpredsedniškimi kandidatom določeno prednost. Oni ostro napadajo monopol v gospodarski politiki in se zavzemajo za izboljšanje položaja delavcev, nameščencev in farmarjev — to se pravi za položaj »navadnih« ljudi. Republikanci se takšnim parolam demokratov upirajo in se branijo s trditvijo, da je vladala v času Eisenhowerjeve administracije neslutena gospodarska prosperiteta, ne glede na politiko, ki so jo vodili napram nekaterim družbenim slojem. Po vsem tem je videti, da ameriški volivec ne more zlahka ugotoviti, od katerega lahko več pričakuje: od republikanskega ali od demokratskega predsednika.

Ker so se v notranji politiki znašli v precej podobnem položaju, skušajo tako demokraci kakor tudi republikanci pridobiti določene prednosti na zunanje-političnem področju. Tu se hvalijo republikanci s politiko svojega predsednika in poudarjajo, da so dosegli mir v Koreji in v Indokini, kakor tudi pomiritev v drugih delih sveta. Ker je bila Eisenhowerjeva politika pravzaprav le rezultat obojestranskih naporov, napadajo demokraci republikanske politične teze predvsem kar zadeva taktiko. Demokraci se namreč razlikujejo mnogo od republikancev pri reševanju problema razorožitve, ameriškega programa pomoči tujini ali glede od-

nosa do LR Kitajske. Razlike med obema strankama se kažejo bolj na taktičnem področju. Demokraci se zato trudijo izkoristiti taktične napake Eisenhowerjeve administracije v zunanji politiki in hočejo dokazati dvome v iskrenost politike ZDA, ki so se zaradi teh napak pojavili v inozemstvu. Nedvomno prav zaradi tega niti ena niti druga stranka v ZDA na zunanje-političnem področju nimata kdove kako velike praktične prednosti v obeh volivcev.

Ce ena izmed strank v predvolilni kampanji nima politične prednosti — jo mora pač poiskati. To so skušali doseči demokraci s svojo odločno in brezpogojno zahtevo, da se takoj začne razgovor o prepovedi jedrskih poskusov v vojne namene. Tej zahtevi je bilo dobrodošlo tudi pismo sovjetskega premiera Bulganina, ki ga je poslal predsedniku Eisenhowerju z novim predlogom o prepovedi termonuklearnih poskusov.

Čeprav označujejo republikanci to pismo kot poskus sovjetskega vmešavanja v ameriške predstavnike volitve, vendar ne morejo zabrisati vtisa, da so demokraci odločnejši pri reševanju tega problema, ki danes ne zaskrbljuje samo ameriškega naroda, marveč ves svet. Se vedno pa je negotovo, ali bo ta razlika v gledanju na nevarnost termonuklearnih eksplozij odločno vplivala pri opredelitvi ameriških volivcev za demokratsko stranko.

Vesele in žalostne iz ribiškega življenja

Luknja je bila kriva . . .

Vsa Izola se je minuli teden zbrala na obali in prebivalci, pa tudi številni »firbci« od drugod so nestrpno pričakovali rezultata obkolitve velike jate morskih rib, tako imenovanih morskih lipanov ali »ševolov« ali skočic in ne vem kako jim še pravijo. Obroč, sestavljen iz številnih ribiških čolnov izolskega podjetja »Riba«, je oklepal precejšen kos morja, na čolnih pa je visela velika mreža, v kateri so bile zajete ribe. Mreža mora biti za to vrsto rib nekoliko nad gladino, ker jo sicer lipani v elegantnem loku brez težave preskočijo.

Ko je nastala popoldne oseka, so se ribiči pripravili k delu, po-

magali pa so jim še drugi člani delovnega kolektiva »Ribe«, tudi oni iz pisarn, pa še mnogi drugi — tudi novinarjev ni manjkalo med njimi. Na obali se je trlo ljudi, ko so ribiči počasi vlekli mrežo h kraju. Vendar pa so bili tokrat za svoj veliki trud skorajda opeharjeni, ker so ujete ribe našle že pred tem neko luknjo v mreži in jo tam skozi popihale v svobodo — le majhen del zajete ribje vojske je ostal v mreži.

Naši dve sliki prikazujeta dva prizora iz opisane »bitke« za ribe, ki pa se je tokrat skoraj izjalovila — zaradi »luknje v mreži«.

rb

Težave o krog obdavčevanja

Ali res ni v koprski občini, ki jo prištevamo med največje občine v Sloveniji, privatnika-pavšalista, ki bi lahko zaslužil toliko, da bi vzdrževal družino? Do tega vprašanja pride vsak, ki pregleduje davčne prijave naših obrtnikov. Naj bo krojač ali šivilja, čevljar ali mizar, nihče izmed njih ne zasluži več kot 15 tisoč dinarjev mesečno, sodeč po njihovih lastnih davčnih prijavah. Večina izmed njih navaja, da imajo čistega dohodka okrog 5.000 dinarjev mesečno, nekateri pa, da niti tega zneska ne dosegajo. Na prste lahko preštejemo one, ki so po lastni prijavi priznali, da imajo 10.000 dinarjev mesečno čistega dohodka. Od 22 čevljarjev je to zabeležil samo eden, in še ta je invalid, ter mu je davčna komisija potrdila pravilnost davčne prijave. 25 šivilj je v svojih davčnih prijavah napisalo, da ne dosegajo po 10.000 dinarjev čistega mesečnega dohodka. Postavlja se vprašanje: za delo ženske obleke zaračunavajo šivilje od 1.800 do 2.000 dinarjev. Če upoštevamo, da lahko obleko izdelajo v 14 urah in po tem takem zaslužijo 29.700 dinarjev in več mesečno, čemu prijavljajo da imajo le 4.000 ali 5.000 dinarjev mesečnega dohodka. Ali lahko verjamemo, da od 16 kovačev na področju koprške občine niti eden nima 9.000 dinarjev mesečnega zasluzka?

Dejstvo je, da pri nas niso privatni obrtniki najslabše plačani. V davčnih prijavah ne navajajo realnega zasluzka, ker menijo, da po odbitku vseh režijskih stroškov in celo vsote, katero imajo za nujno potrebno za življenje, ostaja znesek, ki ga označujejo kot čisti dohodek. S takšnimi lažnimi davčnimi prijavami precejšnje število obrtnikov onemogoča davčnim organom pravilno določanje davčne stopnje in izenačenje davčnih obvezancev-obrtnikov z drugimi državljani.

Res je, da so letos zvezni predpisi določili enotno davčno lestvico za vse kraje naše države in s tem tudi povečali dajatve davkoplačevalcev iz bivšega koprškega okraja. Le-ti so imeli doslej manjše obveznosti kakor davkoplačevalci v drugih krajih države. Povečanje, to je izenačenje, davčne stopnje je utemeljeno in ga marsikateri obrtnik upošteva, mnogi med njimi pa ne. Zato navajajo lažne podatke v davčnih prijavah. Davčna komisija ni mogla sprejeti njihovih zabeležk o dohodkih kot objektivnih, temveč je morala sama ugotavljati davčno osnovo. Pri tem je naletela pri nekaterih na odpor, vendar pa so posamezniki upoštevali nujnost izenačenja davčnih predpisov in delo komisije, ki je iskala realno osnovo z vsestranskim upoštevanjem individualnih okoliščin posameznih davčnih zavezancev. Upoštevala je starost, invalidnost, zdravstveno stanje, dohodek od kmetijstva in podobno. Zato lahko trdimo, da obdavčitev ni pretirana in ne ogroža normalnega življenja in ne moremo opravičiti porazne slike plačevanja davkov, ker znaša odstotek plačil za obvezo prvih devetih mesecev le 30% pri dohodnini, skupno z občinsko doklado pa celo samo 25%. Seveda velja to le za obrtnike in svobodne poklice.

Trba bo nekaj ukreniti. Če obrtniki zahtevajo visoka plačila za usluge, ki jih s svojo obrtjo delajo državljanom, se morajo tudi zavedati nujnosti izpolnjevanja svojih obvez, ki jih imajo do skupnosti. Pravilno morajo prijavljati čisti zaslužek in ob času izplačevanja dajatve, iz katerih se formirajo sredstva, ki jih občina rabi za izboljšanje zdravstva, kulture, prosvete, socialnega varstva, komunalne ureditve itd.

Tudi eden izmed važnejših problemov

Dobra računovodska služba - pomemben pogoj za dobro upravljanje

Med vprašanji, ki zadajajo gospodarskim organizacijam v našem okraju nenehne skrbi, je vsekakor pomanjkanje ne samo dobrih računovodij in knjigovodij, temveč pomanjkanje ljudi s takšno strokovno izobrazbo sploh.

O tem pričajo podatki, ki jih je z anketo zbrala Trgovinska zbornica Koper. Vsa anketirana podjetja sicer niso odgovorila na postavljena vprašanja — bilo bi prelepo? — vendar dajejo že prejeti odgovori dovolj jasno sliko.

Tistih 68 (trgovinskih in proizvodnih) podjetij, ki so odgovorila na anketo, bi rabilo 296 oseb v računovodsko-knjigovodski službi, dejansko pa jih imajo 266. »Primanjkljaj« znaša torej 30. Še slabše pa je z usposobljenostjo tistih, ki jih ta podjetja že imajo: od navedenih 266 ustrezna namreč po strokovni usposobljenosti le 168, 98 pa bi jih moralo svoje znanje temeljito izpopolniti, če bi hoteli uspešno opravljati zaupane jim posle.

Lahko trdimo, da je bilo v našem okraju doslej premalo sistematičnega prizadevanja za odpravo te vrzeli in da se je torej premalo skrbno obravnavala ta važna plat upravljanja. Sedaj pa kaže, da se bo tudi tu spremenilo na bolje.

Prav v času namreč, ko je Trgovinska zbornica po analizi ankete razmišljala o ukrepih, ki bi jih bilo treba storiti, je prišel razpis Ljudske univerze Ljubljana o dopisnih knjigovodskih — računovodskih tečajih. Ta oblika vzgajanja kadrov je v mnogih gospodarsko razvitih deželah že zelo razvita in dosega velike uspehe. Pri nas gre navedena univerza s tem delom v tretje leto izkušnje.

Ljudje, ki že delajo v računovodsko-knjigovodski službi ali takšni, ki se želijo zaposliti v tej stroki, prejmejo od univerze za nizko pla-

čilo (okrog 3.000 din) v dobi 5 mesecev vsakih 14 dni primerne skripte z nalogami, ki jih morajo doma rešiti. Ko se tečaj konča, opravijo tečajniki ustrezní izpit.

Za te tečaje je zbrala Trgovinska zbornica okrog 130 prijavi. To število dokazuje velik interes v računovodsko-knjigovodski službi zaposlenih ljudi za izpopolnitev znanja, gospodarskim organizacijam pa smemo šteti v dobro, da so ve-

činoma pristala na kritje (sicer nevelikih) stroškov.

Zlasti razveseljivo je zanimanje med združenim kadrom, ki je dopolnilnega učenja na splošno še posebno potreben. Tu gre za široko akcijo, ki se je začela z razgovori med Ljudsko univerzo Ljubljana in Glavno združeno zvezo, izvedle pa jo bodo okrajne združene zveze; tudi naša zveza v Kopru.

Po svoje bo k boljšemu uspehu

Prispevek k razpravi

O pocenitvi stanovanjskih gradenj

Težnja po čim cenejši gradnji stanovanj v okviru krajevnih urbanističnih načrtov, je bila temelj ustanovitvi finančno samostojnih ustanov — Zavodov za stanovanjsko izgradnjo. Takšna zavoda, ki že de-

Neizkoriščeni zaklad

V Zarečici v Ilirskobistriški občini je bil nekdanj rudnik lignita. Po mnenju strokovnjakov so tam ležišča premoga, ki bi se jih izplačalo izkoriščati. Pravijo, da so sloji debeli ponekod tudi več kot dva metra. Upravno poslopje poleg rudnika je še dobro ohranjeno, medtem ko bi bil jašek potreben večjih popravil. Za delovno silo bi ne bili v zadregi, saj je v občini še precej rudarjev, ki so tu delali, ki pa so sedaj zaposleni v drugih panogah gospodarstva.

lujeta v Ljubljani in Kranju, pospešujeta načrtno in gospodarsko najbolj rentabilno zidanje stanovanjskih hiš, ki odgovarjajo zahtevam udobnega bivanja, razen tega vsklajujeta načrtno gradnje stanovanjskih naselij, zbirata finančna sredstva in jih najekonomičneje uporabljata, pospešujeta uvajanje sodobnih načel gradnje ter vsklajujeta in razvijata gradbeništvo združnega sektorja. Zaradi tega so v Ljubljani uspeli znižati stroške gradnje za 25%, pri tem pa so uveljavili osnovne principe splošnega urbanističnega načrta. Zavod za stanovanjsko izgradnjo nastopa kot investitor, ki ne stremi za dobičkom. Ukvarja se z odkupom zemljišč, posreduje pri določanju lokacije, razpisuje licitacijski odajo gradbenih in obrtniških del ter s svojimi uslužbenci nadzoruje

gradnjo. Zato je razumljivo, da ti zavodi kot ustanove v veliki meri pripomorejo zadovoljiti obe stranki: gradbenega interesenta, ki želi sezidati stanovanjsko hišo z najmanjšimi stroški, in skupnost, ki zahteva, da se izvaja načrtna gradbeno politika. Ti zavodi v glavnem razpolagajo z družbenimi skladi za gradnjo stanovanj. Razumljivo je, da morajo voditi nadzor nad njihovim pravičnim trošenjem.

Dosedanja praksa nam narekuje razvijanje gradnje stanovanjskih hiš v sklopu zadrug ob sodelovanju privatnikov, in gradnje v okviru Zavoda za stanovanjsko izgradnjo, ki so družbenega značaja.

Velike potrebe našega okraja po povečanju stanovanjskega sklada narekujejo določene organizacijske ukrepe. Eden izmed njih je brez dvoma maksimalna uporaba razpoložljivih sredstev za stanovanjsko izgradnjo. Zato bo potrebno, da bi taka ustanova, kot sta omenjena zavoda v Ljubljani in Kranju, kmalu začela s svojim delom tudi na našem območju.

M. R.

Obisk mladih združnikov iz Celja

Jutri bo prispela v Koper delegacija Okrajnega komiteja Ljudske mladine in aktiva mladih združnikov iz celjskega okraja. Med enotedenskim obiskom bodo delegati obiskali kmečki festival v Ravnu (občina Piran), tovarno motornih vozil Tomos, državni posestvi v Škocjanu in Črnem kalu, farmo bobrov v Rižanski dolini, mlekarno v Ilirski Bistrici, kmetijsko šolo v Ravnah (občina Pivka), ter se sestali z aktivom mladih združnikov v Marezigah, s člani mladinskega komiteja v Ilirski Bistrici in prisostvovali seji sekretariata Okrajnega komiteja LMS. Pred odhodom iz koprškega okraja bodo izmenjali s predstavniki tukajšnje koprške organizacije in okrajne združne zveze mišljenja o načinu pozitivne dela aktivov mladih združnikov.

Nekaj več iz življenja in plodnega dela mladih celjskih združnikov bomo objavili prihodnjíc.

Kinodvorana v Pregarju

Dvorana združnega doma v Pregarju bo kmalu dogotovljena. V njej bodo montirali kinoprojektor, ki ga je pred nedavnim nabavila kmetijska zadruga iz sredstev za kulturni napredek vasi. To bo potemtakem prva kinodvorana na področju brkinskih vasi.

TEDENI DNI PO Jugoslaviji

KOBARIŠKO ELATO BODO MELIORIRALI. Na nedavni seji Investicijske banke v Beogradu so razpravljali tudi o kreditiranju idejnega načrta in melioracije kobariškega blata. Načelnica je komisija kredit že odobrila, potrebnih je le še nekaj tehničnih podatkov, ki jih bo zbrala posebna komisija na terenu. S to melioracijo bodo pridobili precej obdelovalne zemlje.

SARKOFAG IZ BRONASTE DOBE so našli pred nedavnim, ko so izkopalni cevi mestne kanalizacije v Poreču. V sarkofagu so bile človeške kosti, katerih starost so ocenili strokovnjaki na 4000 let, to je iz bronaste dobe.

DOGODEK V RUDNIKU V KOVNICAH. Te dni je skoraj prišlo do nesreče v konjčinskih rudnikih. Okrog 100 rudarjev, od katerih jih je 25 delalo najgloblje pod zemljo — v 100 metrov globoki jami — se je rešilo smrti kljub temu, da je nenaden udor vode pretil, da jim preseka izhod iz jame. Nesrečo je preprečil dežurni kontrolor, ki je opazil na steni vodne curke in zavpil: »Voda!« Rudarji so odvrgli lopate in v nekaj minutah pretekli 300 metrov. Takoj za tem je voda preplavila jamo.

TURISTIČNE VESTI. Turisti iz vzhodnih držav so obiskali letos Jugoslavijo v dokaj večjem številu kot prejšnja leta. V osmih mesecih leta 1956 je obiskalo našo deželo 7407 sovjetskih izletnikov, 5670 Čehov in Slovkov, 2995 Madžarov, 1518 Poljakov in 960 Rumunov. Vseh tujih obiskovalcev skupaj pa je bilo v tem času 294.362.

PRVA SUŠILNICA KORUZE je začela obratovati v Bački Topoli. To je prva tovrstna sušilnica v naši deželi, izdelali so jo v doma-

čih tovarnah in so jo montirali domači strokovnjaki. Za izgradnjo so porabili 40 milijonov dinarjev. Tehnična zmogljivost sušilnice je 4 vagonne koruze v 24 urah.

PODJETJE »SPLoŠNA PLOVBA« IZ PIRANA je sklenilo z ladjedelnico Ulanik iz Pulja pogodbo za dobavo treh ladij po deset tisoč ton. Sredstva za nakup teh plovilnih objektov je dobilo podjetje na desetem zveznem natečaju za trgovinsko mornarico. Ladjedelnica bo zgradila naročene ladje do leta 1961.

REKORDNA PROIZVODNA PREMOGA V SLOVENIJI. Strokovnjaki sodijo, da bo letos dosežena rekordna proizvodnja v Sloveniji. V prvem tromesečju letošnjega leta so nakopali 1.755 milijona ton črnega premoga, kar je za 50 tisoč ton več kot v istem obdobju lanskega leta.

USPEHI TEČAJEV ZA SOLANJE KADROV V SLOVENIJI. Pri Zavodu za proučevanje dela in varnosti dela v Ljubljani je obiskovalo posebne tečaje 24 strokovnjakov. Zdej so se ti strokovnjaki že vrnili v svoja podjetja, kjer prenašajo pridobljeno znanje, metode in izkušnje širšemu krogu tehničnega osebja.

PRVA POSLOVNA ZVEZA ZA GOZDNO IN LESNO GOSPODARSTVO je bila ustanovljena 20. oktobra v Radovljici. Na ustanovnem obnem zboru je dobila nova zveza ime »Jelka« in je to prvo tovrstno združenje v naši državi. Gospodarski program zveze predvideva za prihodnje leto 40 milijonov dinarjev za gojitev in nego gozdov, za urejanje hudo-urniških območij ter za obnovo in gradnjo gozdnih cest. S temi sredstvi bodo pogozdili 16 ha goličav, izpopolnili s sadikami 24 ha gozda in očistili 92 ha gozda.

Intenzivno politično delo

Na zadnji seji občinskega komiteja ZK v Kopru so razpravljali o pripravah za volitve v vodstva osnovnih organizacij in o pripravah za letne konference. Osnovne partijske organizacije večjih podjetij bodo opravile volitve do 10. novembra, medtem ko bodo v drugih osnovnih organizacijah letne konference med 10. in 25. decembrom. V decembru bo tudi posvetovanje zastopnikov osnovnih partijskih organizacij večjih podjetij.

Občinski komitej ZKS bo priredil vrsto seminarjev za vse člane osnovnih organizacij. Tako bodo za člane terenskih organizacij in manjših podjetij seminarji med 5. in 10. novembrom, za člane ZK večjih podjetij pa med 12. in 17. novembrom. Na teh seminarjih bodo razpravljali o političnih, ideoloških, gospodarskih in družbenih vprašanjih.

TRČENJE DVEH TOVORNJAKOV

V petek popoldne sta med Rodikom in Kozino trčila tovorna avtomobila, ki sta oba last postojnskega podjetja »Agraria«. Do nezgode je prišlo, ker voznik enega izmed tovornjakov ni opazil ustavljanja vozila, ki je vozilo pred njim. Materialne škode je blizu 70.000 dinarjev.

Kako upravljamo

Sindikalne podružnice polagajo obračun svojega dela

Skrb za ljudi in boj za višjo storilnost

Sindikalna podružnica postojanskega obrata lesnoindustrijskega podjetja »LIP« je pred dnevi imela občni zbor. Poročilo upravnega odbora je navzoče seznanilo z dosedanjim delom upravnega odbora, ki je med drugim priredil 14 predavanj in seminarjev. Ob tej priložnosti so grajali delo mladinske organizacije, ki ni znala v dovoljni meri vključiti svoje člane za delo v družbenem upravljanju.

Razveseljiva je ugotovitev, da je sindikalna podružnica sodelovala pri reševanju kadrovskih vprašanj podjetja. Na njeno pobudo je podjetje nabavilo za delavce, ki so izpostavljeni vremenskim neprivlačnim, zaščitne obleke, razen tega pa je sindikalna podružnica poskrbela za nabavo drv za svoje člane. Sindikalna podružnica je v preteklem letu omogočila novonameščenim delavcem, da bi se s tehniko dela čim prej seznanili. V prihodnjem letu pa bodo nudili možnost delavcem iz oddelka zabojarne in lesne galanterije, da si bodo v sorodnih podjetjih pridobili izkušnje in strokovno usposobljenost.

Na občnem zboru so obravnavali tudi plan proizvodnje. Ugotovili so, da so v žagarskem obratu že presegli družbeni plan, medtem ko ga bodo v drugih obratih dosegli do konca leta.

Ob zaključku občnega zbora, ki sta mu prisostvovala tudi sekretar občinskega komiteja ZKS Zdravko Smrekar in predsednik občinskega sindikalnega sveta Dore Kerševan, so izvolili enajstčlanski upravni odbor, delegate za občni zbor občinskega sindikalnega sveta in delegata za republiški zbor sindikalnih organizacij. Ština

Tudi v pivški občini so volitve v vodstva sindikalnih podružnic. Pred dnevi sta imeli občni zbor sindikalna podružnica upravnih uslužbencev ObLO Pivka in podružnica obrtnih delavcev in uslužbencev.

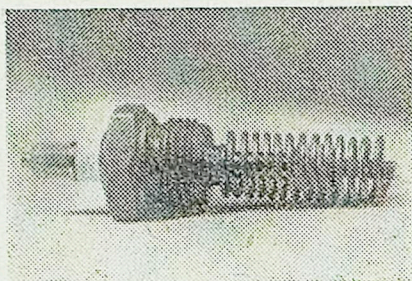
Do začetka tega leta so bili nameščeni upravnih organov občinskega ljudskega odbora vključeni v sindikalno organizacijo obrtnih delavcev in uslužbencev. Pokazala pa se je potreba po dveh sindikalnih podružnicah, ki bi delovali samostojno. Dosedanja praksa je pokazala, da je ta ločitev omogočila boljše delo članom in večje zanimanje za reševanje njihovih problemov.

V programu dela za prihodnje leto so sprejeli sklep o uvedbi strokovnega študija za svoje člane in sklep o prirejanju poučnih izletov v gospodarsko dobro razvita podjetja. J.

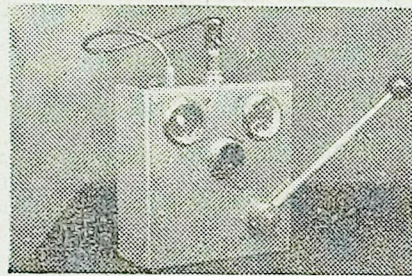
Na letnem občnem zboru sindikalne podružnice gradbenega podjetja Gradbenik v Izoli so obširno razpravljali o nerazumevanju nekaterih lokalnih organov v zvezi z vprašanjem nadaljnega obstoja podjetja. Dogodilo se je, da so nekatera gradbena podjetja pri gradnji stanovanjskega naselja v Semedeli imela prednost pri razpisu del. Po mnenju kolektiva bi lahko njihovo podjetje opravilo ista dela z manjšimi stroški. Razen tega so bile tudi nepravilnosti pri nadaljevalnih delih.

Na pobudo sindikalne organizaci-

Lep uspeh domačega podjetja

Podjetje Avtoelektro v Tolminu, ki proizvaja avtoelektrični material, je že osvojilo proizvodnjo nekaj važnih avtomobilskih delov, ki smo jih morali doslej uvažati. To so predvsem vžigalne svečke, reglerji in podobno. Naša slika kaže dva proizvoda mlade tovarne: ogrevalno svečko znamke oziroma sistema »Ferguson-Perkins« za Diesel motorje, in pa aparat za preizkušanje vžigalnih svečk za bencinske motorje.

Ker je potrošnja avtoelektro materiala pri nas precejšnja, bomo seveda z domačo proizvodnjo prihranili lepa devizna sredstva, ki jih bodo zato lahko uporabljali drugje.

je podjetja so zgradili v Izoli delavsko naselje za 60 prebivalcev. To je le začetek izboljšanja življenjskih pogojev delavstva podjetja Gradbenik. V kratkem nameravajo začeti z gradnjo novih stanovanjskih blokov. Na občnem zboru so razpravljali tudi o povečanju delovne storilnosti, o izboljšanju discipline in o prirejanju izobraževalnih tečajev, na katerih bodo razpravljali o delavskem samoupravljanju, o gospodarstvu in podobno.

V preteklem letu so člani sindikalne podružnice aktivno sodelovali v strelski sekciji in se udeležili številnih tekmovanj. Uredili so tudi kegljišče in prostor za odbojko. Posebno pozornost pa so posvetili izboljšanju delovne storilnosti in znižanju režijskih stroškov. Uspejo jim je, da so slednje zmanjšali za 20 %, kar je vsekakor lep dokaz njihove delovne prizadevnosti. -ik

Za boljši ribji lov v morju

Ureditev hladilnice bo izboljšala preskrbo z ribami

Pred dnevi je bil pri Trgovinski zbornici za okraj Koper prvi plenarni sestanek zastopnikov podjetij — članic sekcije za ulov, predelavo in prodajo rib ter ribjih izdelkov. Plenarnega sestanka so se udeležili delegati vseh šestih podjetij, ki delujejo v obmorskem področju. Razpravljali so o dosedanjem delu in o možnostih izboljšanja proizvodnje.

Podjetje »Riba«, ki že gradi nove ladje za ulov, bo imelo do 1. maja

V Izoli uspešno uveljavljajo klub proizvajalcev

Upravni odbor Kluba proizvajalcev v Izoli je izdelal načrt dela za prihodnje mesece. Med drugim je sklenil, da bodo v Izoli organizirali predavanja in razgovore o dolžnostih in pravicah delavskih svetov in upravnih odborov ter o odnosu med člani delovnega kolektiva in organov družbenega upravljanja ter z vodstvom podjetij, in o predlogih družbenega plana za prihodnje leto. Razen tega so sklenili na zadnji seji, da bodo uredili klubske prostore, kjer bodo člani kluba imeli možnost proučevanja strokovne in politične literature, dobili nasvete za nadaljnje delo in podobno. Priredili bodo tudi predavanja. -ik

prihodnjega leta 20 plovnih objektov, do konca leta 1957 pa 26. Tudi podjetje »Ribič« v Piranu, ki ima težave zaradi pomanjkanja plovnih objektov in mrež, se trudi, da bi prej ko mogoče rešilo to vprašanje, ter postalo eno izmed najbolje opremljenih ribiških podjetij.

Povečanje flote bo omogočilo večji ulov rib. Zaradi tega bodo imela podjetja Ex Arrigoni, Iris in De Langlade, ki predelujejo ribe več dela, kot so ga imele doslej. Potrebno bo v tej zvezi rešiti vprašanje hladilnice, ki jo predelovalna ribja industrija nujno potrebuje. V poštev prideta dve varianti: najem enega dela hladilnice združnega podjetja Fructus v Dekanih ali pa gradnja nove. Odbor

sekcije za ulov, predelavo in prodajo rib ter ribjih izdelkov pri Okrajni trgovinski zbornici bo proučil oba predloga. Hladilnica bi omogočila vsem gostinskim podjetjem, da bi lahko nudila gostom tudi v poletnih mesecih belo ribo.

Na tem sestanku so obširno razpravljali o namestitvi strokovnega kadra v podjetjih »Riba« in »Ribič«. Pri tem so omenili, da imajo absolventi srednje pomorske šole v Piranu dovolj možnosti za zaposlitev v domačih podjetjih in jim ni potreba iskati službe v drugih podjetjih, kjer opravljajo delo, ki ne odgovarja njihovi strokovni usposobljenosti.

Na tem plenarnem sestanku so sprejeli tudi poslovnik sekcije.

Ob Tednu borbe proti tuberkulozi

Na seji občinskega odbora RK v Pivki so v počastitev Tedna borbe proti tuberkulozi organizirali zdravstvena predavanja v podjetjih, na vaseh in v šolah. V tem času so prodajali tudi značke in pobirali prostovoljne prispevke za obdarete bolnikov. Predvajali so tudi poučni film o zatiranju jetike. Razen tega so v Pivki priredili razstavo, ki je prikazovala načine borbe proti tuberkulozi.

V ilirskobistriški občini je ko-

mislija zdravstvenih delavcev in zastopnikov množičnih organizacij obiskala in obdarila tuberkulozne bolnike, predvsem socialno ogrožene otroke in otroke bolnih staršev. Organizacije RK pa so sklenile, da bodo do konca leta sklicale občne zbornice in izvolile novi upravni odbor občinske organizacije. Razen tega so se odločili, da bodo v januarju organizirali zdravstveni tečaj za mladinke na vasi in v podjetjih.

Naloge socialistične trgovine

(Nadaljevanje)

Jasno je, da omenjena prilagoditev, vsklajevanje dela in oblik trgovine čedalje obsežnejšim in kvalitetnejšim razpoložljivim blagovnim skladom za široko potrošnjo zahteva tudi preusmeritev marsikaterega trgovskega podjetja in poslovalnicah, ki takšni izbiri artiklov, ki bodo dejansko zadovoljevali potrebe okolice, ki ji trgovina služi. Tu velja pripomniti tudi, da kljub splošnemu številčnemu pomanjkanju trgovin, ki ag ugotavljamo skorajda povsod pri nas, ni rečeno, da je za sleherno danes obstoječo trgovino podana tudi dejanska oziroma ekonomska osnova za njen obstoj.

Sodili pa bi neobjektivno, če ne bi povedali, da so se mnoga trgovska podjetja začela uspešno prilagojevati novim pogojem. To je zaslediti predvsem pri podjetjih in njihovih poslovalnicah, ki so doumela, da je čas — zlato ter z vso resnostjo pristopila k pridobivanju stalnih strank in k sodelovanju s potrošniškimi sveti.

Končno pa naj še omenimo, da bi bilo vsekakor koristno, če bi organi delavskega samoupravljanja pri trgovskih podjetjih skupno s svojimi področnimi trgovinskimi zbornicami mislili na uvedbo novega, vzpodbujajočega sistema nagrajevanja v trgovini. Do uresničenja novega sistema nagrajevanja pa bi mogli priti tudi z doslednimi socialističnimi principi razdeljevanja sklada za premiranje in tako doseči napredek.

Koledar predaje

Po vsem, kar smo v tem seminarju o nalogah trgovine doslej povedali, nam preostane le še, da na kratko spregovorimo o koledarju predaje.

Morda nekoliko nenavadna beseda za zadevo, ki je v bistvu že stara in celo vsakdanja, samo da smo nanjo spriču znanih pogojev v prvih letih po osvoboditvi malone že pozabili. Pri koledarju prodaje gre za to, da trgovske organizacije pravočasno skrbijo za nabavo blaga za bližnjo sezono in še več: da vplivajo na pravočasno proizvodnjo blaga v proizvodjalnih podjetjih.

Če pogledamo nekoliko nazaj in se vprašamo, kako je naša trgovina v preteklem času izpolnjevala to nalogo, moramo ugotoviti, da dokaj slabo. Nešteto krat smo ugotavljali, da je prihajalo blago, ki so ga potrošniki rabili za spomladansko ali letno sezono, v prodajo pozno poleti, zimsko blago pa tik pred spomladansko sezono. Temu je bila kriva deloma trgovska mreža, ker ni pravočasno zahtevala od proizvodnje, naj blago predstoječe sezone pravočasno pripravi, deloma pa kot že rečeno, objektivne težave, ki so tako znane, da nam jih tu ni treba ponavljati. Danes se je to stanje bistveno spremenilo v korist potrošnikov: imamo že dokaj dobre zaloge, blago se ponuja, trgovska mreža pa ima zadostna sredstva za pravočasne in zadostne zaloge blaga.

Ta skrb za stalne in pravočasne sezonske zaloge blaga ni stvar samo trgovine na drobno, ki je sicer prva poklicana, da prislunh potrebam potrošnikov ter njihove potrebe sporoči dalje, temveč tudi trgovine na debelo. Še posebej velja to za naša proizvodjalna in zunanje-trgovinska podjetja, ki proizvajajo blago in ga nakupujejo v inozemstvu za široko potrošnjo. Od njih je dejansko odvisno, kaj bo trgovina prodajala.

Kot rečeno, je koledar trgovine pravočasna skrb za nabavo blaga. Trgovina z modnim blagom mora nujno zasledovati, kaj bo moderno, denimo za pomlad. To velja zlasti za žensko modo, ki se kaj rada menja. Trgovina s čevlji mora najmanj dva meseca pred nastopom sezone poskrbeti za ustrezne čevlje, da si jih optrošniki lahko kupijo do nastopa sezone. Prepozno je, če pričnemo s prodajo ob nastopu sezone ali celo sredi sezone. To velja zlasti za oblačila. Potrošnik potrebuje čas, da blago kroji, kar traja po navadi tudi mesec dni, če ne še

dlje. Ta čas pa je sezona že pri kraju in »nesrečnemu« kupcu ne preostane drugega, kot da spravi tako blago v omaro, kjer ga lahko čaka do prihodnje sezone.

Imamo še celo vrsto primerov, ko se blago ne prodaja pravočasno. Pri tem ne mislimo samo na blago ali izdelke, ki jih potrebujemo za osebno potrošnjo. Potrebe obrtnikov so prav tako vezane na pravočasno prodajo. Razna semena, umetna gnojila itd., vse to mora trgovina pravočasno oskrbeti sicer nastaja splošna gospodarska škoda.

OPOZORILO ČLANOM POTROŠNIŠKIH SVETOV!

Potrošniški sveti, organi upravljanja in pristojni gospodarski krogi naj stalno opozarjajo odgovorne ljudi iz trgovine, da pravočasno v zadostnih količinah nabavljajo izdelke v skladu s potrebami in željami potrošnikov. Misli n. pr. in ukrepiti v zvezi z nabavo kuriva, ozimnic itd. takrat, ko je zima že tu, je vse prepozno. Takih primerov smo imeli v preteklosti nič koliko. Če želimo, da se to ne bo več dogajalo, potem naj velja načelo: socialistična trgovina naj služi ljudstvu.

Tako, dragi bralci. Našega seminarja je konec. Vsem, ki ste z nami vztrajali vseh 13 nadaljevanj, od 20. julija dalje, se zahvaljujemo za pozornost. Prepričani smo, da skupno prizadevanje, priti si na jasno o temeljnih nalogah socialistične trgovine, ni bilo brez uspeha. Komisija za vprašanja družbenega upravljanja pri okrajnem odboru SZDL pa je medtem sklenila, čiti temu seminarju, seveda v izpopolnjeni in s primernimi grafikoni oz. skeptičnimi prikazi opremljeni obliki, še večjo publiciteto. Sklenila je, izdati ta seminar v posebni brošuri, ker je prepričana, da si jo bodo želeli imeti kot ustrezen vadecum (priročnik) ne le vsi člani potrošniških svetov, temveč tudi vsi trgovinski delavci, do zadnjega vajenca, ki se je iz veselja do te stroke morda šele pred mesecem dni odločil, izučiti se tega poklica. Zato nam, dragi bralci, ob koncu seminarja v »Slovenskem Jadranu« ne vzemite za zlo, če se poslovimo željo po zopetnem srečanju v brošuri.

Občni zbori Svobod in prosvetnih društev

Brez tradicije, a s trdno voljo

V MAREZIGAH imajo knjižnico, dramsko skupino in godbo

V petek so se v Marezigah zbrali člani prosvetnega društva »Ivan Cankar« na svoj redni letni občni zbor. Velika večina članov so mladinci. Iz poročila, ki ga je imela tajnica društva Mesec Cirila o delu od lanskega občnega zbora novembra meseca, je bilo razvidno, da so bile aktivne 3 sekcije društva: knjižnica, dramska skupina in godba.

Knjižnica šteje 1480 knjig, vendar je med njimi precej takih, ki jih je treba izločiti, ker so strgane. V preteklem letu je bilo nabavljenih za 19.750 dinarjev novih knjig. Knjižnica ima 68 stalnih bralcev, kar je za majhno vas lepo število. Bre predvsem mladina. Nove bralce je treba pridobiti iz sosednjih vasi, ki nimajo knjižnice: iz Loparja, Babičev itd. Iskati je treba denarne virov, da se bo knjižnica izpopolnjevala z lepimi novozidanimi knjigami.

Dramska skupina je v zadnjem letu nastudirala eno enodejanko in eno dvodejanko ter pomagala pripraviti proslave 29. novembra. 1. maja in Dneva vstaje. Trodejanka »Utopljena«, ki so jo študirali, zaradi nediscipliniranosti nekaterih članov ni prišla na oder.

V preteklem letu so ustanovili godbo, in sicer iz mladincev od 16 do 24 let. Pred mesecem dni je prvič javno nastopila. Vso preteklo zimo so se mladinci zbirali po trikrat tedensko, da so se naučili potrebne teorije. Tudi spomladi in poleti so imeli 2 do 3 tedenske va-

Pevski zbor, dramska skupina, knjižnica in šahisti v HRVATINI

Na občnem zboru prosvetnega društva »Božidar Kolarič« so pretekli četrtlet razčlenili svoje enoletno delovanje. Začetek dela je bil seveda precej težak, zaorati so morali v celino, saj nima društvo nikakršne tradicije. Samo po sebi je razumljivo, da zaradi tega niso mogli pokazati velikih uspehov.

Ustanovili so skoraj vse važnejše sekcije: dramsko, šahovsko, pevski zbor in knjižnico. Med najbolj delavnimi je bila dramska skupina, ki je sodelovala na vseh proslavah in uprizorila tudi krajšo igro. Na večje in prostorsko zahtevnejše delo pa niso mogli misliti, ker niso imeli primerne dvorane niti primernega odra. Te dni bodo začeli s prostovoljnim delom urejevati dvorano. Pevski zbor šteje 25 članov in je imel vaje dvakrat tedensko; nastopil je na vseh proslavah, ki so bile v vasi. Šahisti so imeli dvoje prijateljskih srečanj v Izoli in Portorožu, razen tega so pa poučevali in uvajali v šahovsko veščino tudi šolsko mladino v Kolomanu in Božičih. Knjižnica je dobila pred kratkim v dar 800 knjig, ki jim jih je poklonila sindikalna podružnica ljubljanske univerze. Velik problem so knjižni prostori. Sedaj hrani knjige na svojem domu kar knjižničar, odkoder jih tudi posoja.

Stanje društvene imovine je več kot tragično. Ob požaru letos poleti je uničil ogenj celotni inventar, škodo cenijo na približno

170 tisoč dinarjev (zgorel je tudi harmonij, ki jim ga je podaril Svet za prosveto pri ObLO Koper).

V razpravi so poudarili, da bi morali v društvo v čim večjem številu pritegniti tudi mladino. Eden izmed diskutantov pa je dejal: »Bil sem na dveh mladinskih sestankih in vedno so nas prosili, naj jim pomagamo. Danes pa, kakor sami vidite, ni na tem občnem zboru niti enega mladincev.« Ostali govorniki so pozivali tudi na večjo složnost in to ne samo v društvenem okviru, temveč tudi med posameznimi organizacijami.

Na koncu so izvolili novi upravni odbor, v katerem sta tudi dva mladincev. Sklenili so, da bo takoj ko bo urejena dvorana, začela z delom dramska sekcija, kar naj bi bila predvsem vzpodbuda tistim, ki še niso vključeni v društvo. Ustanoviti nameravajo tudi lutkovno sekcijo in prirediti več izletov za članke društva. S. S.

Rafael Nemeč bo spet razstavljal v Novi Gorici

Akademski slikar Rafael Nemeč iz Vrtojbe je že lani spomladi razstavljal svoja dela v Novi Gorici, s čimer je spodbudil tudi ostale tamkajšnje umetnike k prireditvi osebnih razstav.

Slikar Nemeč pa se ni ustavil na lovorikah, ki jih je dobil s to prvo razstavo v Novi Gorici, ampak je pridno nadaljeval z delom, katerega sadove bomo videli na novi razstavi. V svojem umetniškem stremjenju je Nemeč še vedno zvest realizmu.

Število razstavljenih slik bi bilo še veliko večje, če se ne bi Nemeč razen pedagoškega dela na novogoriški gimnaziji ukvarjal tudi z vodstvom slikarsko-amaterske šole, ki jo je organiziral klub slikarjev-amaterjev »Nikolaj Pirnat« v Novi Gorici.

B. T.

RAZSTAVA SODOBNE ITALIJANSKE UMETNOSTI V LJUBLJANI

V sredo so odprli v Moderni galeriji v Ljubljani razstavo sodobne italijanske likovne umetnosti. Istočasno je razstava naše sodobne umetnosti v Italiji.

Odbor društva in pevski zbor kulturno-prosvetnega društva »Sloga« v Jelšanah

je, zadnje tedne pred prvim nastopom pa celo vsak večer. Ko je prosvetnemu društvu zmanjkalo denarja, so godbeniki sami plačevali kapelnika. Vsekakor zaslužijo poštrevolni mladi godbeniki in njihov kapelnik Mirko Kocjančič vsa pohvala. Priznanja vredno je tudi to, da so vsi godbeniki tudi mladi zadržniki.

Pevski zbor v tem letu ni nastopal, ker ni imel pevovodje.

Glavna pomanjkljivost dela društva je bila, da ni načrtno skrbelo za širše izobraževanje ljudstva. Letos je SZDL dala pobudo, tako da bodo redna predavanja vsakih 14 dni. Iskali pa bomo tudi drugih možnosti za izobraževanje. Tako so učitelji po roditeljskem sestanku v Loparju imeli predavanje o deželah Azije in Avstralije s prikazovanjem slik z diaproskopijem. Na predavanju so se zbrali stari in mladi prebivalci vasi, bili so zelo zadovoljni in si še žele takih predavanj.

Tudi dramska skupina je že začela z delom. Študiramo »Razvalino življenja«, s katero bomo nastopili 29. novembra, potem pa gostovali v sosednjih vaseh. Sprejeli smo sklep, da bomo v letošnji sezoni nastudirali vsaj 2 večji deli. Seveda so tu težave, oder še vedno nima zastora niti primerne razsvetljave itd. Vendar člani in novovoljni odbor upa, da bo z delom dokazal, da zasluži pomoč, saj je bilo na več konferencah v Kopru rečeno, da bodo društva prejela pomoč po delu in uspehih.

Tone Mesec

Za razvoj glasbenega življenja pri nas

Orkester v Kopru

Misel ni niti nova niti izvirna, saj se sporadično ukvarjamo z njo že nekaj let, žal pa razmere niso dovolile, da bi dosegli kaj prida uspehov. Doslej je ostalo vedno samo pri poskusu, ki je sicer trenutno zamašil vrzel, nadaljnjih pričakovanj pa ni izpolnil. Skratka, orkestra, ki bi deloval kot stalna formacija in kot tak tudi rasel in se razvijal, ni bilo mogoče ustvariti. To je bilo pred nekaj leti tudi povsem razumljivo, saj je bilo strokovnega kadra tako malo, da so si celo redne glasbene šole morale pomagati z amaterji, če so hotele nuditi svojim učencem redni pouk.

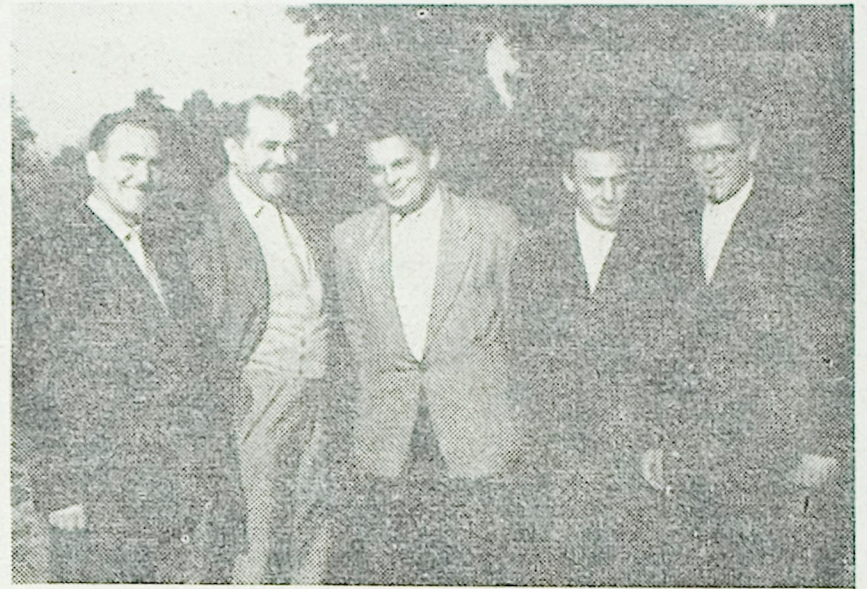
Danes je položaj precej drugačen in upanje, da bo vendarle možno ustanoviti kolikor toliko dober orkester, je dosti bolj upravičeno. S priselitvijo novih strokovnjakov raznih panog in poklicev se je dvignilo tudi število dobrih amaterjev, pa tudi glasbeno šolstvo je z izpopoljenimi kadri doseglo lep vzpon. Potrebno je samo vse te poklicne in amaterske glasbenike zbrati in jih organizirati, z drugo besedo, pričeti z orkestralnimi vajami. Jasno je, da je to zvezano — predvsem pri amaterjih — z nekaterimi težavami, kot so prezaupenost v glavnem poklicu, oddaljenost od Kopra itd. V tem pri-

meru bi morale priskočiti na pomoč prosvetne organizacije in matična podjetja, kar prav gotovo ne bi bila večja ovira.

O namenu orkestra je skoraj odveč govoriti; laik in strokovnjak veda, da je to najpopolnejša oblika umetniške izražanja v glasbi. In končno: gledališče, baletna šola in pevski zbor nujno terjajo orkester, saj občutimo potrebo po njem ob vsaki priložnosti. Da bodo prireditve v Kopru s sodelovanjem orkestra postale pestreje in umetniško vrednejše, je razumljivo samo po sebi.

Naslov, pod katerim bo orkester deloval, trenutno ni najvažnejši, zdi se mi pa, da bosta pri tem odločala namen in notranja struktura. Za zdaj bo skušala Glasbena šola v Kopru pritegniti in zbrati vse glasbenike, ki pridejo v poštev. To pa so profesorji in učitelji glasbenih šol v Kopru, Izoli in Piranu, nadalje vsi dobri amaterji, ki imajo veselje do orkestralne igre ter najboljši učenci glasbenih šol. Če se nam posreči pridobiti za sodelovanje še bivše, demobilizirane člane vojaške godbe, ki bivajo na našem področju, bo obstoj orkestra zagotovljen. Treba ga bo le v strokovnem pogledu pravilno voditi, v materialnem pa podpreti.

V. L.

Ne samo Postojncanom, tudi širši okolici je znan pevski kvintet kulturno-prosvetnega društva. Sestavljajo ga: tenorista Ivan Knafelje in Boleslav Lipovž ter basisti Pepko Premrl, Emil Kranjc in Lovro Bizjak. V takem zaporedju, od leve proti desni, jih vidite tudi na sliki. Umetniški vodja kvinteta je prof. Viktor Samuda.

Vokalni kvintet v Postojni ima za seboj skoraj 20-letno tradicijo in že takrat je bil znan po vsem pivškem in kraškem predelu. Od takrat je kvintet večkrat menjal sestav svojih članov, do danes pa sta vztrajala dva veterana, tenorista Knafelje in Lipovž. Člani kvinteta sodelujejo tudi pri moškem pevskem zboru. Sicer je kvintet slišati na vseh proslavah, akademijah in zabavah v Postojni in marsikaterega zaslužnega domačina je njihova pesem spremljala tudi na zadnji poti. Pred kratkim smo jih slišali tudi na koprskem radiju.

Alfred Gehri: Šesto nadstropje

PRED DRUGO LETOŠNJO PREMIERO GSP V KOPRU

Pisani svet fantastov, šarlatanov, sleparjev, zaljubljenecv in sovražnikov živi v mansardnih višavah šestega nadstropja. Toda ljubezen je središče tudi njihovega čustvenega sveta in od tod vsi zapletljaji in dogodki, veselje in žalost, pa tudi malce trpko spoznanje, da ljudje ne ravnajo vedno lepo s to dragoceno stvarjo — ljubeznijo. Ta svet in okolje, v katerem živi, nam pokaže Gehri v svoji igri »Šesto nadstropje«, ki jo bomo gledali kot drugo letošnjo premiero v Kopru. Alfred Gehri je po rodu Švicar (Morges, leta 1895), živel pa je večidel v Parizu, kjer so tudi nastala vsa njegova dela. Začel je z ljudskimi romani, ki jih je pisal pod psevdonimom in nadaljeval z aktualnimi enodejankami (v letih 1925 do 1937), ki so doživele v pariških gledališčih velik uspeh. Po vsem kulturnem svetu pa je postal Gehri znan prav s »Šestim nadstropjem« (1937), ki so ga prav kmalu prevedli v dvaindvajset različnih jezikov in uprizorili več kot tisočkrat. V Ljubljani ga je uprizorila Drama v začetku leta 1941 v režiji dr. Bratka Krefta. V Parizu so baje tik pred drugo svetovno vojno posneli na to temo tudi film.

Literati primerjajo Gehrijevo »Šesto nadstropje« z Gorkijevo dramo »Na dnu«, kajti obe deli slikata bedno življenje malih ljudi. Razlika je le v tem, da so Gorkijevi junaki na dnu, Gehrijevi pa v hotelski mansardi, s čimer je tudi skoraj že označena bistvena razlika v načinu interpretiranja: težko slovansko sočutje do tragičnih brodolomcev na dnu se umakne v višavah lahkotnejši in ljubeznivejši melanholiji ter resignaciji ugotavljanja. Rus in Parižan, toda oba sta mojstra v poznavanju svojih predmetov. Gehri opisuje s posmehom in prizadetostjo to malce smešno in ganljivo življenje v še-

stem nadstropju, kjer ne sme nihče prekršiti nenapisane tovariške morale, če hoče ostati član tega občestva.

»Šesto nadstropje« bo v Kopru režiral Srečko Tič. Izdelal je tudi sceno, ki je v vseh treh dejanjih in devetih slikah sicer enaka, ima pa pet prizorišč, na katerih se dejanje filmsko preliha. Pri uprizoritvi bo sodeloval prav ves ansambel Gledališča Slovenskega Primorja, tudi novo angažirani člani.

Z. L.

USPEH VELENJSKE SVOBODE V ZAHODNI NEMČIJI

Dramska skupina Svobode iz Velenja pri Celju je sodelovala na mednarodnem festivalu v Zahodni Nemčiji. Kljub temu da se je za festival prijaviло več evropskih držav, so na njem nastopile le Jugoslavija, Avstrija in Nemčija. Jugoslavijo je zastopala dramska družina velenjske Svobode z Linhartovim »Matičkom«, ki ga je režiral znani režiser Fran Žižek. Slovenski amaterski igralci so doživeli izreden uspeh in želi laškave pohvale nemških, avstrijskih in holandskih kritikov.

SLAVNOSTNA PREMIERA »DOLINE MIRU«

Ta teden je bila v Ljubljani premiera edinega slovenskega filma letošnjega leta »Doline miru«. Film so sicer že vrteli na puljskem festivalu, vendar so ga potem še nekaj predelovali in široki publiki do zdaj ni bil dostopen. Na puljskem festivalu je film doživel bolj in manj pohvalne kritike, občinstvo pa ga je sprejelo z zanimanjem in toplo pozdravilo sodelujočo.

PRAZNIK DOMAČE GLASBENE TVORNOSTI

Zbor in orkester Slovenske filharmonije v Ljubljani je priredil koncert treh kantat slovenskih skladateljev Blaža Arničiča, Marjana Kozine in Rada Simonitiča. Arničičeva kantata je na Zupančičevo »Kolednico mlakom«, Kozinova na Aškerčevo pesem »Tlaka« in Simonitičeva na Zupančičevo »Kolednice mladih brigad«. Sodelovali so še solisti Zlata Gašperšič, Bogdana Stritar, Samo Smerkolj, Gšper Dermota, Tone Petrovič in recitator Janez Rohaček. Koncert je dirigiral Rado Simonitič.

Nove revije

OBZORNIK, štev. 11

Iz vsebine: Ezekiel Mphahle: Človek mora živeti; Alojz Gradnik: Lucipeter na grobu svojih staršev; Bert Ereht: Vojak iz La Clotata; Ludwig Börae: Zgled nemškega pohlepa po naslovu; Zoran Hudales: Zmrznjena kri; S. P.: Kruh in politika v starem Rimu; Miran Ogrin: Črna Afrika se prebujata; Spencer Chapman: Z avtomobilom po divji Afriki; T. Donald Carter: V osrečju črne celine; Miran Ogrin: Vtisi z Brionov; O. Henry: Policaji in koral; Ronald Codral: Puščavske kneževine gusarske obale; Carl Sandburg: Nek m delavcem Rabelj doma; Morda; Dr. Stane Mikuž: Slikarica Mira Pregljeva; Jean Roussetot: Tujec je prišel na otok;

Varstvo in nega naših gozdov

Gospodarska poslovna zveza, ki bo v kratkem ustanovljena v našem okraju, bo skrbel za pravilno vzdrževanje gozdnega sklada državnega sektorja. V znatni meri bo pomagala kmetijskim zadrugam pri odkupu in prodaji lesa, pri graditvi in vzdrževanju gozdnih cest in poti, pri pogozdovanju goličav, saditvi gozdnih nasadov in vzdrževanju drevesnic. S tem bo usmerjala vso gozdno-gospodarsko politiko v našem okraju. Skrbela bo za pravilno izkoriščanje gozdov ter za njihovo obnovo. V marsičem bo razbremenila naše zadruge, ki doslej večkrat niso bile kos vzdrževanju gozdnega sklada.

Gozdarska poslovna zveza bo gospodarsko združenje zadrug in bo opravljala komisijisko službo na njihov račun s tem, da bo izkupiček prepustila zadrugam, ki ga bodo uporabile za pospeševanje gozdarstva na svojem področju. To bo

nedvomno velikega pomena za Kras in Brkine, kjer je gozdarstvo v dokaj slabem stanju.

Na posvetovanju o ustanovitvi Gozdarske poslovne zveze za koprski okraj, ki je bilo prejšnji teden v Postojni, so predsedniki in upravniki kmet. zadrug hrpeljske, divaške, pivške, postojnske in sežanske občine s predstavniki omenjenih ljudskih odborov sklenili predlagati Okrajni zadrugi zvezi imenovanje pripravljalnega odbora za ustanovitev Okrajne gozdarske poslovne zveze. Sedeže te organizacije bodo določili na bližnjem ustanovnem občnem zboru.

Kratke od vsepovsod

V PRESTRANKU KINODVORANA

Na sestanku zastopnikov krajevnih podjetij, vaških odborov SZDL, kmetijske zadruge in kulturno-prosvetnega društva, ki ga je sklical krajevni odbor SZDL, so razpravljali o načrtu za ureditev kinodvorane v Prestranku in o zbiranju denarnih ter materialnih sredstev za izvršitev dela. V ta namen so imenovali poseben odbor, ki bo vodil obnovitvena dela za preureditev dosedanje dvorane, ki je služila odslej samo kulturno-umetniškimi prireditvam in bo odslej imela tudi kinoaparaturu. Sklenili so, da bodo v zimski sezoni pripravili toliko gradbenega materiala, da bodo prihodnjo pomlad lahko začeli z delom, ki ga bodo zaključili v poletju.

Ob tej priložnosti so zastopniki krajevnih podjetij obljubili da bodo na prihodnjih sejah njihovih delavskih svetov pripravili delovnim kolektivom, da bi nudili pomoč pri ureditvi kinodvorane, ki bo brez dvoma pomembna kulturna inštitucija ne samo za Prestranek, temveč tudi za vse okoliške vasi.

Ština

VSE ZA DOBRO NAJMLAJŠIH

V otroškem vrtcu v Ilirski Bistrici je bil pretekli teden roditeljski sestanek. Po udeležbi je bilo videti, da se matere zelo zanimajo za to ustanovo. Toda glede na veliko število predšolskih otrok Ilirske Bistrice in Trnovca bi bilo število otrok v vrtcu lahko mnogo večje. Vpisanih je 45 otrok, obiskuje pa jih vrtec do 35 na dan.

Ker večina mater ne ve, kako poteka delo v vrtcu, so sklenili, da bo v bodoče redno vsak mesec vsaj en roditeljski sestanek z vzgojnimi referati in posvetovanja z enkrat mesečnimi vzornimi nastopi za starše.

Z veseljem so matere sprejele predlog uprave za tretji topli obrok hrane v zimskem času. V. P.

Naši ljudje v tujini

Reklama . . .

Nad Scheveningenom je bilo oblačno, nič dobrega se ni obetalo. Vse-povsod razkošni hoteli in papolajoče zastave premnogih držav. Izmed hotelov izstopa impozanten Kurhaus — koncertna hiša, kjer so koncerti in opere. V prihodnji sezoni bo gostoval tu naš dirigent Lovro Matačić. Izginili smo v reki ljudi, ki se steka proti plaži. Neprijazno vreme ni nikogar motilo. Severno morje je bilo razburkano in na njegovih valovih so čofotali vneti kopalci. Stisnila sem se v plašč in niti najmanj me ni mikalo, da bi se jim pridružila. Ne-nadna ploha je pregnala vnete kopalce pod strehe hotelov. Kakor hitro je posijalo sonce, je tri kilometre dolga plaža spet oživela. Opazovala sem promet na cesti ob obali. Po njej je drvela nepretrgana kolona avtomobilov. 101 avtomobil v petih minutah. To največje holandsko kopalšče ne privlači le domačinov, marveč tudi tujce, o tem sem se lahko kmalu priprčila. To znajo dobro izkoristiti nekatere trgovske in druge tvrdke. Nad kopalščem stalno krožijo letala in helikopterji. Za njimi se vlečejo trakovi iz plastične mase, na katerih so izpisane reklame. V stalno odprtih trgovinah, ki so nabite z vsemogočimi spominki, si lahko brez večjega truda olajšaj žep. Za to skrbi tudi izredno privlačno zabavišče. Električni orkester brez igralcev, avtomatični srečolovi, avtomati za streljanje in nič koliko drugih zanimivosti privablja številne turiste. Le malo je takih, ki bi lahko ostali ob vsej tej mikavnosti brezbrizni in ne bi segli po denar-nici.

Marija Vogrič

DRUŠTVO NAPREDNIH ŽENA V ILIRSKI BISTRICI

Pretekli teden je 130 žena iz Ilirske Bistrice ustanovilo svoje društvo. Po poročilu Valerije Malovrh, ki je obravnavala vprašanje prehrane, vzgoje mladine in vključevanje žena v družbeno življenje, so sprejeli sklepe za nadaljnje delo. Izvolili so 13-članski upravni odbor, ki bo v kratkem izdelal program novoustanovljene organizacije.

T.

ŠKOCJAN PRI KOPRU

Mladinska organizacija v Zavodu za kmetijstvo v Škocjanu je priredila v soboto proslavo ustanovitve SKOJA. Ob tej priložnosti so mladinci sklenili, da bodo v prihodnjih mesecih priredili vrsto predavanj in v počastitev državnih praznikov organizirali samostojne kulturno-prosvetne prireditve.

POPRAVEK

V 41. številki našega lista smo dne 5. oktobra letos objavili vest našega dopisnika iz Pivke, da so v zasebnem gostišču Karle Jerebove iz Kala pri Pivki našli »Čik v vinu«. Ker je zaradi tega protestirala prizadeta Gostinska zbornica v Kopru, smo po ponovnem preverjanju ugotovili, da je nastal pri našem dopisniku zaradi telefonskega sprejema vesti nespornost. Zato nam je v dobri veri zapisal »čik v vinu«, pravilno pa bi moralo stati »ciknjeno vino«. Ne gre torej za noben čik v vinu, marveč le za ciknjeno vino v omenjenem primeru, kar s tem popravljamo in naprošamo prizadete, naj nenamerno pomoto blagohotno opravičijo.

Uredništvo

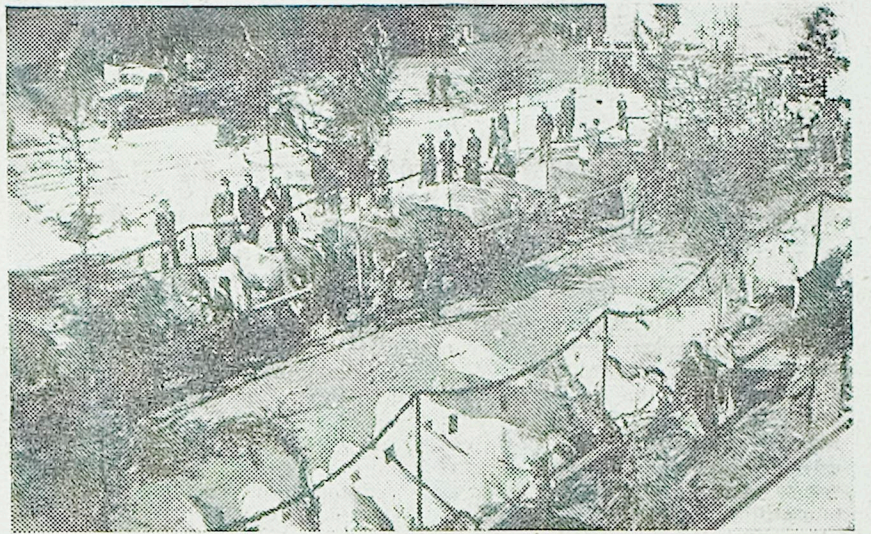
Visoko priznanje našim zadržnikom

Na drugem republiškem zborovanju sadjarjev, ki je bilo 25. in 26. oktobra na Grmu pri Novem mestu, kjer so proslavili tudi 70. obletnico obstoja tamkajšnje kmetijske šole, so zastopniki Glavne zadržne zveze Slovenije izročili nagrade in odlikovanja upravam najboljših in najdelavnejših kmetijskih posestev. Med nagradjenim sta tudi kmetijski posestvi Črni kal in Brič ter kmetijski zadrugi v Dekanih in Ilirski Bistrici.

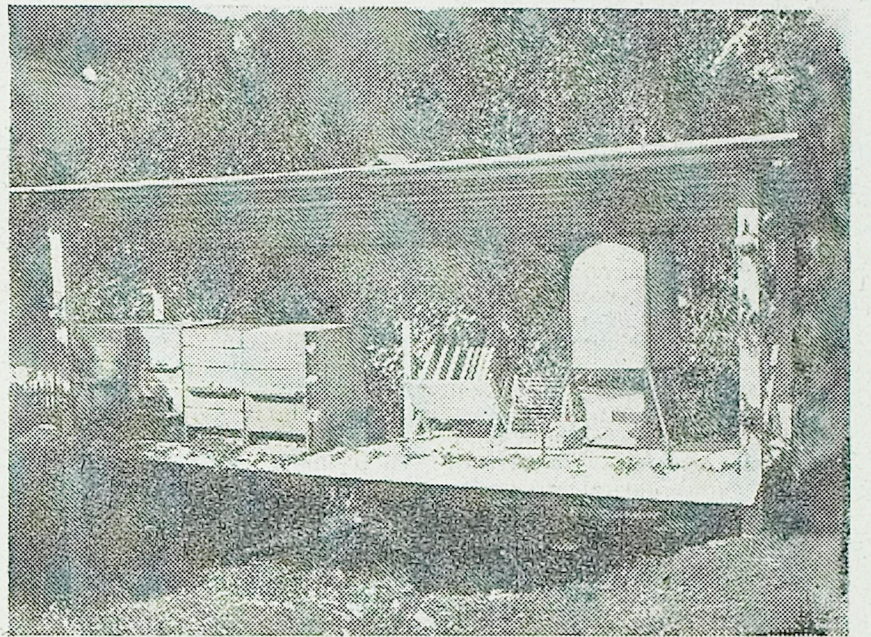
Ob tej priložnosti je bil odlikovan z zlato medaljo in diplomom tudi znani sadjarski strokovnjak iz Kopra Ante Flego za njegove dolgoletne zasluge pri širjenju sodobnih načinov sadjarstva.

Krizantema je enoletna cvetlica, ki zahteva dokaj nege. Obmorsko podnebje je za njo rast zelo ugodno. Zato bi jo lahko v večji meri gojili, kot jo sedaj. Krizanteme so tudi zelo iskane v inozemstvu. Našim vrtnarjem priporočamo, da bi jih več vzgojili. Na sliki je lep nasad krizantem v Kopru.

V prihodnji številki našega lista bomo pričeli objavljati sestavek o življenju in delu mladih zadržnikov celjskega okraja. Njihove izkušnje so lahko mladim kmetovalcem vzpodbudno napotilo za delo. Naši slikarji prikazujejo živinorejsko razstavo v Vitanjah in pa razstavo čebel, ki jih gojijo mladi vitanjski zadržniki.

Pisma uredništvu

ZAKAJ IZGUBA?

Gostinsko podjetje »Jelen« v Pivki, ki je bilo ustanovljeno lani, je v prvem poslovnem letu izkazalo izgubo. Obratovalo je z dvema gostinskima obratoma, ki sta bila v Pivki in Selcah. Kasneje pa je odprlo še en gostinski obrat v Pivki in v Zagorju. Ob zaključku lanskega leta je prevzelo v svojo upravo še gostinsko podjetje Vranšičeva v Košani in ima razen novoustanovljenega gostinskega obrata v Košani pod svojo upravo 6 gostišč.

V preteklem poslovnem letu ni podjetje izkazalo v prvem tromesečju letošnjega poslovanja izgube, medtem ko je v drugem tromesečju že imelo 180 tisoč dinarjev deficita. Ko je občinski ljudski odbor proučeval razloge, ki so dovedli podjetje v izgubo, se je vodstvo podjetja izgovarjalo na »prepozno sprejeti družbeni plan«, ki določa, da morajo gostinska podjetja ustvarjati investicijski sklad s 3% od doseženega prometa. Do tega časa so uporabljali instrumente družbenega plana za leto 1955 in so v želji, da vskladijo družbene dajatve v okviru letošnjih predpisov, bili prisiljeni izkazati v drugem tromesečju izgubo. Pri tem so zagotovili, da ni verjetnosti, da bi se izguba povečala, nasprotno, prepričani so bili, da bodo s povečanim prometom v zadnjih treh mesecih letošnjega leta dosegli predvidene obveznosti.

Kaže, da so bile to le obljube, ki niso imele realne osnove. Malomarno poslovanje, slaba kalkulacija, visoki odstotki od ustvarjenega prometa v gostiščih (razen 10% ustvarjenega prometa je podjetje plačevalo še razne materialne izdatke, kot so električna razsvetljava, radio in najemnine), so povzročili povečanje izgube na okrog 650 tisoč dinarjev. Na seji delavskega sveta, ki je o tem vprašanju te dni razpravljala, so zato sprejeli sklep, da bodo predlagali občinskemu ljudskemu odboru v Pivki postavitev prisilne uprave, ki bo razčistila vse nepravilnosti v poslovanju in podjetje sanirala.

ZA STANOVANJA GRE!

Kljub vsem naporom naše družbe za izboljšanje stanovanjskih pogojev v Kopru naletimo še vedno na številne pomanjkljivosti pri izvajanju

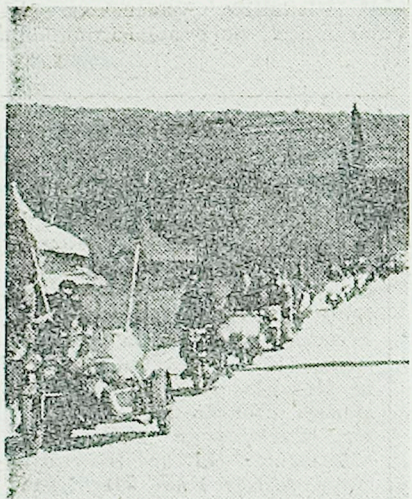
predpisov sanitarno-higienske službe. Razen manjših izjem je Koper v glavnem še neasaniiran in ima mnogo stanovanj, ki so za bivanje neprimerna. Niso redka stanovanja, ki nimajo niti stranišč, niti vodovodne napeljave. Nekatera med njimi so v tako slabem stanju, da ne varujejo stanovalcev pred dežjem in burjo. Stanovanja so tudi prenaseljena. V tem pogledu je najslabše stanje v severnem delu mesta. Tako na primer prebivalci tega predela odlagajo gospodinjinske odpadke in druge smeti, ki povzročajo smrad ter ustvarjajo možnost okužbe, včasih kar na ulico ali pa v morje. Treba bo poiskati denarne virov, da bi zgradili vsaj javna stranišča v nekaterih predelih mesta, če že ne moremo urediti sanitarij v vsaki hiši.

Reševanje številnih prošenj za dodelitev stanovanj sedanjim in novonaseljenim državljanom povzroča stanovanjskim organom sive laso. Na stotine je upravičencev za boljše stanovanja, vendar pa zaradi pomanjkanja stanovanjskega sklada lahko pristojni organi ugodijo le dvema ali trem družinam mesečno.

Za ureditev stanovanjskih prostorov so potrebna znatna denarna sredstva, ki jih pa nimajo v zadostni meri na razpolago hišni sveti ali upravniki posameznih zgradb. Podjetja v Kopru tudi za sedaj ne predvidevajo graditev stanovanjskih hiš v lastni režiji. Ta problem bi lahko rešili le v okviru povečanja občinskih, okrajnih pa morda tudi republiških sredstev za gradnjo stanovanjskih hiš in s sodelovanjem finančno sposobnih individualnih gradbenih interesentov. Vse dotlej pa bo sanitarni inšpektorat lahko ugotavljal samo pomanjkljivosti, pisal o tem zapisnike in prijave. Večali se bodo svežnji prošenj in pritožb pri stanovanjskih organih in podobno. Skratka: z administrativnimi ugotovitvami ne bomo prišli na zeleno vejo.

ČLANI SZDL!

Naročajte, berite in širite svoje glasilo »Slovenski Jadrani«, ki Vas izrpnno obvešča o dogodkih doma in po svetu

Koprski motoristi

Novi družbeni plan

(Nadaljevanje s 1. strani)

s pripravami za nov plan moramo zato ugotoviti zelo živahno dejavnost vseh naših organov, ki se kažejo v pospešeni izdaji raznih gospodarskih predpisov. Ne da bi navajali posebej ta ali oni predpis, moramo ugotoviti, da je to običajno pred koncem leta, ko je treba vskladiti nekatere pojave v gospodarskem življenju tudi s predpisi in ko je potrebno pripraviti podlago za novo gospodarsko leto, zlasti za nov družbeni plan.

Vsekakor bi morali posebej ob koncu teh vrstic poudariti pomen sklada obratnih sredstev, ki naj bi ga podjetja dobila do konca tega leta in za katerega višino naj bi zvedela od strani bank v najkrajšem času. S tem bodo dana gospodarskim organizacijam sredstva, s katerimi bodo lahko razpolagala v okviru svojega poslovanja in v okviru postavljenih načel. V bodoče se bodo na banke obračala lahko samo za izredne potrebe po kratkoročnih sredstvih. Važno je tudi to, da bodo dodeljeni sklad s svojo povečano dejavnostjo lahko večala in da jim bo na ta način lahko tudi odpadla vsaka potreba po bančnih virih.

— dt —

TELESNA VZGOJA · ŠPORT · ŠAH

Problematika TVD Partizan v koprskem okraju

(Nadaljevanje in konec)

Društva v koprskem okraju so pogosto zaprta v krogu lastnega članstva. V glavnem pridejo do izraza samo ob nastopih in drugih javnih manifestacijah. Vzrok za to je v slabi propagandi v okviru društev kakor tudi v okviru Okrajne zveze. Predvsem moramo vedeti, da je Partizan politična organizacija, ki mora razen za telesno skrbeti tudi za politično in moralno vzgojo svojega članstva. Zato se mora tesno povezati z ZK, SZDL, LMS in drugimi organizacijami. Prav bi bilo, če bi društva organizirala razen redne telesne vzgoje tudi predavanja, kratke nagovore pred vrstami pri telovadnih urah in javna predavanja na zborih in sestankih množičnih organizacij. Hkrati pa moramo povedati, da morajo tudi množične organizacije nuditi več pomoči Partizanu in tesneje sodelovati z njim. Omenimo naj zdaj nekaj glavnih nalog, ki nas čakajo jeseni. Večina društev se pripravljajo na telovadne akademije, ki bodo ob Dnevu republike. Okrajna zveza bo v zvezi s tem nudila vso pomoč društvom, predvsem pa bodo mogla s pripravljanimi sponzorji nastopiti tudi v drugih krajih, kjer ni društev, ter pred delovnimi kolektivi večjih tovarn in podjetij v okraju. V krajih, kjer so garnizoni JLA, pa bodo pripravili akademije tudi za vojsko.

Ta mesec se bodo začeli redni delovni sestanki vaditeljskih zborov vseh društev. Na teh sestankih bodo v obliki seminarjev, praktičnih vadb v telovadnici in posvetov razpravljali o izboljšanju dela v društvih in o izpolnitvi programa, ki ga je sprejela Okrajna zveza sporazumno z društvi in z Republiško zvezo.

Ze zdaj bo treba misliti na priprave za republiški zlet Partizana, ki bo drugo leto v Ljubljani. Koprski okraj bo zastopalo okrog 3.000 telovadcev in telovadk. Usposobiti tako število članstva za nastop, bo vsekakor zahtevna naloga, ki bo zahtevala mnogo požrtvovalnega dela od vaditeljskega kadra, hkrati pa tudi večjo disciplino in prizadevnost pri članstvu.

Ob koncu naj omenimo še kratak številčni pregled društev v okraju. V koprski občini je pet društev: Dekani, Koper, Marezige, Skofije in Šmarje, v izolski občini dva — Izola in Korte, v piranski občini

tri — Piran, Raven in Sečovelje, v divjaški občini Divača, v sežanski Sežana, Duševlje in Tomaj, v postojnski Hruševje, Postojna, Planina in Prestranek, v pivški Košana in Pivka, v ilirskobistriški pa Ilirska Bistrica. Vsega skupaj je v koprskem okraju 21 TVD Partizan, od tega je 5 društev (Dekani, Raven, Skofije, Košana in Prestranek) zaradi raznih vzrokov za krajšo ali daljšo dobo prenehalo z delovanjem. Vzrok je predvsem v pomanjkanju telovadnic in vaditeljskega kadra, ponekod (Košana) pa je kriva tudi neaktivnost odborov. Najslabše stanje je pravzaprav v hrpeljski občini, kjer nimajo še nobenega društva. Glede ustanavljanja novih društev pa naj pripomnimo, da so najdlje napredovali v Lokvi pri Divači in na področju Portorož-Lucija, kjer bodo društvi v kratkem ustanovili.

M. S.

LJUBLJANSKO-PRIMORSKA NOGOMETNA LIGA

»Izola« se popravlja

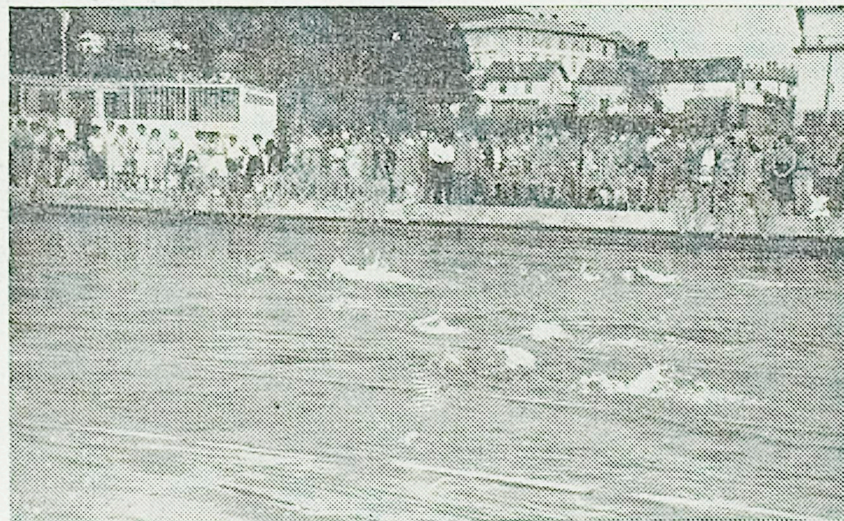
V predzadnjem delu jesenskega dela prvenstva v ljubljansko-primorski nogometni ligi je Izola zabeležila nov uspeh. Na svojem igrišču je igrala neodločeno 2:2 (1:1) s favoritom za prvo mesto, ljubljanskim Krimom. Po visoki zmagi nad ljubljansko Ilirijo je to že drugi zapovrstni uspeh, vsekakor še pomembnejši, saj so primorska moštva doslej v srečanjih s Krimom navadno potegnila precej krajši konec. Izola je osvojila točko zaslužen, saj je bila ves čas tekme enakopraven nasprotnik. Omenili pa bi precej grobo igro gostov, saj je le malo manjkalo, da se niso ponovili incidenti pretekle nedelje.

Obe goriški moštvi sta se tokrat slabo izkazali. Branik je doživel katastrofalen poraz na svojem igrišču s kranjskim Triglavom 2:3 (1:4), medtem ko je Nova Gorica s težavo rešila točko v Kranju z zadnjeplasiranim na tabeli — Mladostjo. Drugi rezultati tega kola so naslednji: Ilirija—Slovan 0:3 (0:1), Tržič—Gračičar 0:1 (0:1).

LESTVICA:

Triglav	8	6	1	1	31:11	13
Krim	8	4	3	1	21:9	11
Gračičar	8	5	1	2	22:14	11
Tržič	8	4	1	3	16:14	9
Slovan	8	3	2	3	13:5	8
Izola	8	3	1	4	20:23	7
Ilirija	8	3	1	4	12:17	7

V zadnjem kolu, ki bo prihodnje nedeljo, se bodo srečali: Krim—Ilirija, Gračičar—Izola, Nova Gorica—Tržič, Triglav—Mladost in Slovan—Branik.

Z letošnjih poletnih plavalnih prireditev v bazenu kopališča TVD Partizan v Ilirski Bistrici: tekmovanje domačih plavalcev in gostov iz drugih republiških plavalnih klubov.

ŠAH

ŠTEKARJEVA VODI NA PRVENSTVO GORIŠKEGA OKRAJA

V Ajdovščini se je začel turnir za žensko šahovsko prvenstvo goriškega okraja. Sodeluje 12 šahistk iz Idrije, Ajdovščine, Tolmina in Cerknega. Najštevilneje je zastopana Idrija, ki ima pet zastopnic. Glavna favoritinja turnirja Štekarjeva iz Ajdovščine je v šestih kolih osvojila šest točk in vse kaže, da ji prvo mesto ne bo ušlo. Na drugem do četrtem mestu so trenutno Savlijeva in Skokova iz Idrije in Pretnarjeva iz Tolmina, ki so osvojile po štiri točke.

LAHKA ATLETIKA

Na športnem stadionu v Novi Gorici je bilo v nedeljo četrto lahkootletsko prvenstvo TVD Partizan goriškega okraja. Nastopilo je okrog 200 atletov in atletinj. Najštevilneje je bil zastopan novogoriški Partizan, ki je osvojil tudi večino prvih mest.

KUD na ŠKOFIJAH priredi v nedeljo, dne 4. novembra 1956, zabavni večer s plesom in petjem. Igra Goričanov kvintet iz Tržiča na Gorenjskem. Izkupiček je namenjen za ureditev prosvetne knjižnice.

Vljudno vabljeni!

KMETIJSKA ZADRUGA PRI SV. ANTONU priredi dne 8. novembra 1956 pri zadržnem domu I. krajevno živinorejsko razstavo sivorjave pasme. Določene so razne premije, najvišja v znesku 4000 din. — Vabimo vse zainteresirane, da si razstavo ogledajo!

Radio KOPER

NEDELJA, 4. novembra

8.00 Domače vesti in objave — 8.20 Kmetijska oddaja — 14.00 Glasba po željah — 15.15 Vesti — 15.20 Z mikrofonom po Primorski: Med idrijskimi hribi — 15.40 Odmevi pod Nanosom: Nastop moškega zbora DPD »Svoboda« iz Pirana — vodi A. Krašna.

PONEDELJEK, 5. novembra

7.15 Domače vesti — 7.25 Deset minut ritma — 7.35 Tri jutranje popevke — 7.45 Koledar — 13.30 Vesti in pregled tiska — 13.45 Pol ure ponedeljkovih popevk — 14.15 Domače vesti — 15.20 Ponedeljkov športni pregled — 15.30 Zabavna glasba, objave in reklame — 14.40 To smo izbrali v naši diskoteki...

TOREK, 6. novembra

7.15 Domače vesti — 7.25 Deset minut ritma — 7.35 Tri jutranje popevke — 7.45 Koledar — 13.30 Vesti in pregled tiska — 13.45 Tisoč in en takt... (pisan spored solistične in orkestralne glasbe) — 14.15 Domače vesti — 14.20 Naše gospodarstvo: Uveljavljanje delavskih svetov v naših kolektivih — 14.30 Zabavna glasba, objave in reklame — 14.40 Ali poznate te jugoslovanske narodne pesmi?

SREDA, 7. novembra

7.15 Domače vesti — 7.25 Deset minut ritma — 7.35 Tri jutranje popevke — 7.45 Koledar — 13.30 Vesti in pregled tiska — 13.45 Ritmi in pevi od tu in tam — 14.15 Domače vesti — 14.20 Kulturni dogodki na Primorskem: Solski odbori na Koprskem — 14.30 Zabavna glasba, objave in reklame — 14.40 Predstavljamo vam zbor Radia Beograd (dela mladinskih srbskih skladateljev).

ČETRTEK, 8. novembra

7.15 Domače vesti — 7.25 Deset minut ritma — 7.35 Tri jutranje popevke — 7.45 Koledar — 13.30 Vesti in pregled tiska — 13.45 Naš operni četrtek — 14.15 Domače vesti — 14.20 Glasba po željah.

PETEK, 9. novembra

7.15 Domače vesti — 7.25 Deset minut ritma — 7.35 Tri jutranje popevke — 7.45 Koledar — 13.30 Vesti in pregled tiska — 13.45 Uganj z nami, kaj je to? (Nagradna oddaja) — 14.15 Domače vesti — 14.20 Zapiski našega reporterja — 14.30 Zabavna glasba, objave in reklame — 14.40 Parada ritmov in popevk.

SOBOTA, 10. novembra

7.15 Domače vesti — 7.25 Deset minut ritma — 7.35 Tri jutranje popevke — 7.45 Koledar — 13.30 Vesti in pregled tiska — 13.45 Za konec tedna: ritem — 14.15 Domače vesti — 14.20 Življenje ob našem morju — 14.30 Zabavna glasba, objave in reklame — 14.40 Motivi z jadranskih obal.

Kino

KOPER: 2. in 4. novembra italijanski film KRUIH, LJUBEZEN IN FANTAZIJA, 5. in 6. novembra ameriški film KLIC DIVJINE, 7. in 8. novembra ameriški barvni film MOSTIŠČE.

IZOLA: 2. in 7. novembra ameriški film RDEČA REKA, 3. in 4. novembra ameriški barvni film MOSTIŠČE, 5. in 6. novembra ameriški film DOMISLJAVI KAPITAN, 8. in 9. novembra ameriški film KLIC DIVJINE.

PIRAN: 1. in 2. novembra ameriški barvni film MOSTIŠČE, 3. in 4. novembra ameriški film DOMISLJAVI KAPITAN, 5. in 6. novembra ameriški film RDEČA REKA, 7. in 12. novembra ameriški film KLIC DIVJINE, 8. in 9. novembra češki barvni film JAN HUS.

PORTOROŽ: 2. novembra ameriški film CUDEZNO DEKLE, 4. novembra angleški film FRANÇOIS JOHN, 5. novembra češki barvni film JAN HUS, 7. novembra ameriški barvni film DVORIŠČNO OKNO.

DEKANI: 3. novembra ameriški barvni film MIRNI CLOVEK, 4. novembra ameriški barvni film ZENSKA KARAVANA.

POSTOJNA: 2. in 4. novembra sovjetski barvni film ZVEST TOVARIS, 6. in 7. novembra ameriški barvni film DESTROY.

Gledališče SLOV. PRIMORJA

SREDA, 7. novembra ob 20. uri A. Gehri: SESTO NADSTROPJE. Red A in izven.

ČETRTEK, 8. novembra ob 20. uri A. Gehri: SESTO NADSTROPJE. Red B in izven.

PETEK, 9. novembra ob 20. uri A. Gehri: SESTO NADSTROPJE. Red C in izven.

SOBOTA, 10. novembra ob 15. uri A. Gehri: SESTO NADSTROPJE. Red mladinski in izven.

MALI OGLASI

V noči od 25. na 26. oktobra 1956 je izginila iz hleva Karmela Škerkata, iz Sv. Antona št. 136, oslica, stara 4 leta, srednje velika, črne barve. — Prosimo vsakogar, ki bi kaj vedel o izgubljeni oslici, da to javi proti nagradi Kmetijskemu drugič pri Sv. Antonu, ali pa lastniku živali.

SMUČANJE Priprave za bližnjo sezono

Za bližnjo smučarsko sezono so se začeli v Livku pri Kobaridu in Logu pod Mangartom ter drugih primorskih smučarskih središčih že skrbno pripravljati. Okrajna zveza Partizan v Novi Gorici je nakazala livškemu društvu denarno podporo za ureditev smučarske steze na jugovzhodnem pobočju Matajurja. Seveda pa bodo člani društva pomagali pri urejevanju steze, ki bo služila predvsem za smuk, tudi s prostovoljnimi delom.

V Logu pod Mangartom bodo uredili naprave okrog 40-metrške skakalnice, na črnovrški skakalnici pa umetni zalet. Za smučarsko sezono se pripravljajo tudi na Lokvah pri Novi Gorici in na Vojskem.

HOKEJ NA KOTALKAH

Tesna zmaga Nove Gorice

V prijateljski tekmi je državni prvak v hokeju na kotalkah Nova Gorica premagal ljubljansko Olimpijo s 4:2 (2:1, 2:1, 0:0). Tesna zmaga Nove Gorice je vsekakor presenečenje, saj je Olimpija na nedavnem državnem prvenstvu zasedla zadnje mesto. Pri gostih je bil najboljši Pertot, ki je tudi dal tri gole, pri domačih pa so se odlikovali vratar ter v napadu Mažgon in Kante.

Moštvo državnega prvaka Nove Gorice v hokeju na kotalkah

Barba Vane pravi...

Ko je te dni zapihalo okrog oglov sem rekel: Pa jo imamo! Zimo namreč. Se bolj sem bil prepričan, ko je zaženketalo v spalnici, kjer je Juca pozabila odprto okno. Tako so se začeli moji zimski izdatki. Pa to ni važno. Nekako se pač morajo začeti. Namenil sem se torej k steklarju, tistemu ki vedri na nabrežju JLA in ki ima privlačen reklamni napis: **IZDELUJEMO VSEH VRST OGLEDAL.** Tudi urnik ima. Lepo napisan. Tam lahko preberete, da uraduje dopoldne in popoldne, kot se za dobrega obrtnika spodobi. Vendar ga popoldne ne boste tako lahko našli v delavnici. Jaz ga že nisem, čeprav sem ga večkrat iskal. Vam pa želim več sreče!

Tisto okno sem nekako sam zmašil skupaj. Pri tem sem še toliko prihranil, da sem lahko šel drugi dan, v nedeljo, na nogometno tekmo v Izolo. Tekma je potekala v prijateljskem razpoloženju, saj se niso skoraj nič topli, le sodnika bi bili radi ubili, da bi drugič bolj pravično sodil. Ker se jim to ni posrečilo, so se navijači razočarani razšli. Še prej pa so stranskemu sodniku darovali ne-

kaj paradiznikov za ozimnico. Kot vidimo je bila torej publika zelo objektivna. So pa Izolančani tiči: vsako priložnost izkoristijo, da delajo reklamo za svoje proizvode.

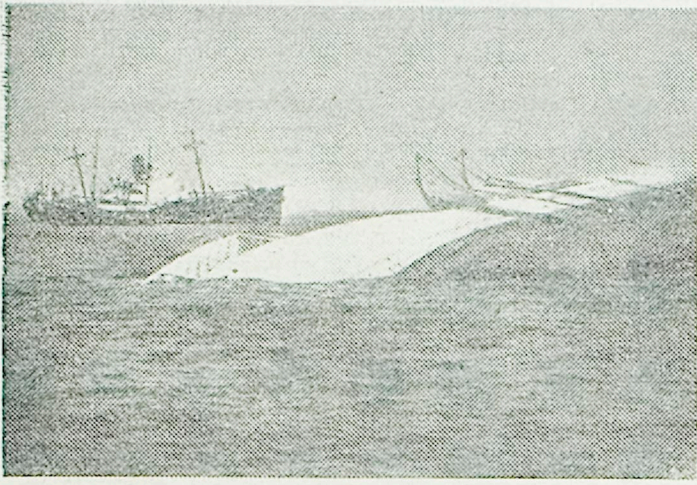
Iz Izole me je zaneslo na Skofije. Sel sem prav do bloka in videl, da tista napisna deska, ki nam pove, da ima tu Adria svojo menjalnico. Še vedno mirno leži na travniku. To sem sicer že opazil pred nekaj meseci, vendar sem takrat mislil, da je pristojni ne vidi, ker je bila trava še precej visoka. Zato jim tudi nisem toliko zameril. Zdaj pa je travnik že gol in bi desko res lahko spravili tja, kamor spada. Seveda v kolikor ne nameravajo položiti tja še menjalnice. To pa je že druga zadeva.

»Hočemo nazaj svoj štacion!« so mi kratko in jedrnatno povedali Premčani, ko sem se oglašil pri njih. Povedali so mi dolgo zgodbo o tem, kako so jim Kilovčani speljali železniško postajo. Tega je sicer že dolgo, vendar se duhovi še niso pomirili in med obema vasema še zdaleč niso dobri sosedski odnosi. Nazadnje res ni bilo lepo od Kilovčanov, da so takšno skuhalo, in kdo bi zameril Premčanom,

če se jezijo. Tako sem mislil in sočutno povprašal: »Koliko pa imate zdaj dlje na postajo?« »A, kaj bi to,« so mi odvrnili; »postaja je, kjer je bila. Gre le za to, da se zdaj te u... Kilovče šopirijo na vseh voznih redih, kot bi bile kako vele mesto, nas pa nihče še omeni ne! Svetoval sem jim, naj se zmenijo za skupno ime — Kiloprem ali kaj podobnega — in pomirijo, ker nima nobenega smisla, da vlečejo star spor, ko imamo zadnje čase že brez tega dovolj mednarodnih zapletanj.

V Jelšanah sem stopil v Zadržno gostilno in poprosil za čaj. »Nimamo,« so rekli. »Lahko dobite vino, žganje, liker, skratka vse, kar ni v neposredni zvezi z vodo!« Potem so mi razložili, da je pri njih voda najdragocenejša, pijača, ki si jo še sami ne morejo privoščiti. Tako da je zadevo uredil uslužbenec vodovoda. Vsak dan namreč gostilni zapre vodo, ne da bi ga pri tem kaj skrbelo, s čim bodo pomivali kozarce in postregli tistim gostom, ki želijo še kaj drugega razen alkoholnih pijač. Jaz sicer osebno poznam več gostiln, kjer bi bil podoben ukrep popolnoma na mestu, vendar tega za jelšansko ne morem trditi. Zato bi bilo morda le bolje, če bi pripadeti nekoliko pomislil na vse skupaj, preden »postopa po predpisih« o varčevanju z vodo. Upam da ga bo jesensko deževje omehčalo, vse skupaj pa do prihodnjice prav lepo pozdravljam!

Vaš Vane!

Zadnje čase so postali Švedi hudo nevarni, vsaj kar zadeva plovbo po morju. Verjetno ste že slišali za veliko nesrečo, ki se je zgodila nedavno, ko je neka švedska ladja trčila v veliko italijansko potniško ladjo Andrea Doria in jo potopila. Zdaj pa s Severnega morja poročajo o podobnem primeru. Švedska ladja Ryholm je to pot trčila zaporedoma kar v dve francoski ladji in ju težko poškodovala. Vendar se je posrečilo obema, da sta dosegli najbližje pristanišče, medtem ko se je Ryholm potopil. Na naši sliki vidimo ladjo nekaj hipov preden je izginila v vodi. Vzrok trčenja je bila gosta megla. Na srečo ni bilo človeških žrtev.

Hongkong je danes edino mesto na kitajski obali, kjer imajo še besedo tuje velesile. Tam je namreč britansko vojaško oporišče. Še ni dolgo tega, ko so v mestu izbruhnili veliki nemiri. Povzročili so jih Cangkajskovi privrženci, ki jim Zahod daje potuho. Razbili so več avtomobilov in jih zažgali, razen tega pa so napadli tudi več tujih predstavništev. Bilo je več mrtvih in ranjenih

Rekorderji med pticami

Goloba pismošo poznamo kot eno izmed najhitrejših ptic, saj doseže hitrost do 100 kilometrov na uro. Toda ta ptica drži tudi rekord v daljinskem letu: ne da bi počivala, lahko preleti 5000 kilometrov.

Medtem pa je najboljši višinski letalec divja gos. Piloti sodobnih letal jo pogosto srečajo celo na višini 9.000 metrov, kjer se človek sploh ne more zadrževati brez posebnih dihalnih naprav.

ZA KAZEN

Prebivalci East Grintera so bili zelo nedisciplinirani glede snage, saj jih mestna uprava nikakor ni mogla pripraviti do tega, da ne bi odmetavali smeti in raznih odpadkov kar na ulice. Ni pomagalo ne sklicevanje na meščansko čast in ugled mesta, ne kazni. Mestni očetje

pa so jo pogruntali. Odpoklicali so vse pometalce in mesec dni ni nihče čistil ulic. Po mestu je smrdelo kot v dihurjevem brlogu. Tako so meščanom nazorno pokazali, kaj pomeni snaga. Pravijo, da je zaleglo.

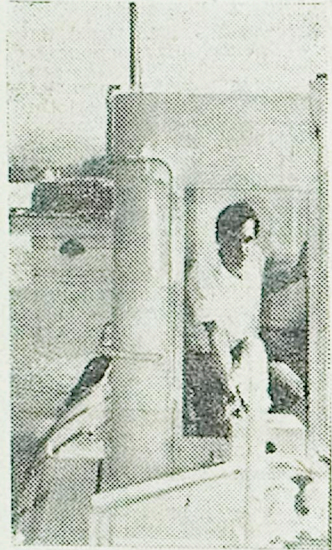
66 DNI POD VODO

Ameriška atomska podmornica Nautilus je po 66 dneh spet izplula na površino. Pod vodo je bila torej več kot dva meseca in je preplula pot, za katero bi navadna podmornica porabila nad 7 milijonov kilogramov plinskega olja ali podobnega goriva. Atomski reaktor, ki je deloval neprenehoma vseh 66 dni, pa je potrošil le del atomskega goriva, tako da bi podmornica lahko še ostala določen čas pod vodo.

Zadnjič smo pisali o sončnem kuhalniku. Sodobna tehnika pa se ni ustavila pri njem ter neprestano išče novih možnosti za izkoriščanje sončne energije. Tu vidimo prvi model letala na sončni pogon. Letalo ima več elektromotorjev, ki jim dajejo potrebno električno energijo selenske baterije, razmeščene na zgornji strani kril. Selen ima namreč posebno lastnost, da spreminja svetlobo v elektriko.

Orjaški žitni klas

Sin slavnega znanstvenika in raziskovalca Piccarda, Jacques, nadaljuje očetovo delo. Prav te dni je uspešno zaključil vrsto »izletov« v morske globine. S svojim batiskafom »Trst« se je spustil 2000 metrov globoko. Očetovega rekorda s tem sicer še ni dosegel, vendar je to za mladega znanstvenika lep uspeh

Kemija ima že dandanašnji veliki vloga v kmetijstvu, saj brez nje ne bi bilo niti umetnih gnojil niti zaščitnih sredstev. Kot vse kaže, pa bo v prihodnje postala še pomembnejša in bo naredila pravo revolucijo pri gojenju kulturnih rastlin. Na zadnjem kongresu biologov v ZDA so imeli zbrani učenci priložnost videti med drugim skoraj dva in pol metra dolg žitni klas, ki so ga pridelali s pomočjo posebnih kemičnih preparatov. Prav tako so lahko občudo-

vali cvet ogromne vrtnice, ki je meril v premeru 45 cm. Pri vsem tem je zanimivo, da se rastline oziroma plovci, ki jih dobijo na ta način, skoraj ne razlikujejo od rastlin navadne velikosti. Zito je sicer nekoliko slabše kakovosti, vendar so prepričani, da bodo lahko odpravili tudi to neprijetnost.

ZARADI KRZNA

Prva obleka, ki jo je človek dal nase, je bila surova, neustrojena živalska koža. Od takrat je minulo mnogo tisočletij in ljudje so polagoma odkrivali nove surovine za izdelovanje oblačil in obutve. Živalske kože so se vse bolj umikale. Vendar bi bilo napačno misliti, da imajo danes majhno vlogo, kljub umetnim in naravnim vlaknom, ki jih kar mrgoli v tekstilni industriji. Le raba je drugačna. Danes največ uporabljajo živalska krzna. Zaradi njih izgubi vsako leto življenje nad 40 milijonov živali. Mnoge redke živali s posebno lepim in dragocenim krznom pa so že skoraj popolnoma izumrle.

RES UPORABNO

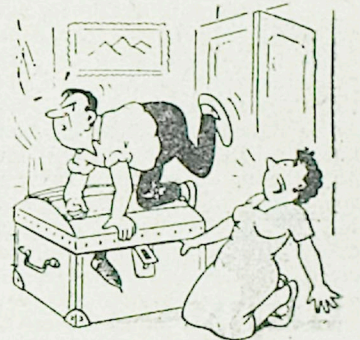
V tropskih krajih raste neke vrste drevo, ki mu pravijo »khovan«. Odlikuje se po tem, da je vsak njegov del uporaben. Cvetje, ki ga domačini posušijo, jim daje dobro moko za kruh in slaščice. Iz plodov pridobivajo olje, medtem ko iz listja pripravljajo prijetno osvežilno pijačo. Lubje, ki je sestavljeno iz dolgih trdnih vlaken razčesajo in iz vlaken pletejo močne vrvi. Steblo samo pa daje dober les.

Nič manj kot 40 milijonov let staro jajce so izkopali nekje v Nebraski. Zdaj se znanstveniki ubijajo z njim, da bi ugotovili, kateri vrsti nedvomno že zdavnaj izumrlih živali pripada. Podobne najdbe so zelo redke in zato prava poslastica za paleontologe, ki se ukvarjajo s proučevanjem okamenin, da bi kaj več zvedeli o preteklosti našega planeta ter o živalih, ki so pred davnimi časi živele na njem.

Potujoča rastlina

V Južni Ameriki raste neka vrsta trave, ki ima izredno lastnost, da se lahko preseli. Če postanejo tla presuha, enostavno izvleče svoje korenine iz zemlje in se zvije v kepo, ki jo nato veter odnese na drugo mesto. Tam rastlina spet spusti svoje korenine in raste naprej. Če ji pa kraj spet ni po volji, ponavlja selitev toliko časa, da najde primeren zemljišče.

— Saj je res, da se nama mudi, vendar ti zaradi tega ni treba tako vpiti!

ERNEST HEMINGWAY:
Slovo od orožja

POSLOVENIL RADO BORDON

Tu, na fronti, je preveč žensk. Nekatere pošiljajo nazaj. Kako ti to ugaja, fantek? Prav. Da? Živel boš v velikem mestu in tvoja Angležinja te bo ljubkovala. Zakaj nisem bil ranjen jaz? Morda še boš, sem rekel. Iti morava, je dejal major. Pijeva in delava hrup in vznemirjava Federica. Nikar ne hodita. Da, morava itd.

Na svidenje! Vso srečo! Obilo sreče! Ciao. Ciao. Ciao. Vrnite se kmalu, fantek! Rinaldi me je poljubil. Smrdiš po lizolu. Na svidenje, fantek! Na svidenje! Vso srečo!

Major me je potrepil po ramenu. Odsla sta po prstih. Zavedel sem se, da sem docela pijan, potem pa sem zaspal.

Naslednje jutro smo odpotovali v Milano in prispeli tja v osemindesetih urah. Bilo je neprijetno potovanje. Dolgo časa smo stali na slepem tiru pri Mestre, otroci pa so prihajali škilit noter. Poslal sem nekega dečka po steklenico konjaka, toda vrnil se je in mi povedal, da lahko dobi samo žganje. Rekel sem mu, naj ga prinese, in ko se je vrnil, sem mu dal nekaj drobiža, potem pa sva se z možakarjem, ki je ležal poleg mene, napila. Spala sva vse do Vicenze, kjer sem se prebudil in začel bruhati po tleh. Prav nič ni bilo zastran tega, kajli možakar poleg mene je bil že večkrat bruhal kar po tleh. Potem mi je prišlo na misel, da ne morem več prenašati žej; na postaji nekje zunaj Verone sem poklical soldata, ki je hodil sem in tja poleg vlaka, da mi je prinesel vode.

Zbudil sem Giorgettija, svojega soseda, ki je bil prav tako pijan, in mu ponudil vode. Odvrnil mi je, naj mu jo polijem po rami, in je spet zaspal. Vojak ni hotel vzeti

drobiža, ki sem mu ga bil ponudil, in mi je prinesel zmečkano pomarančo.

Sesal sem sok in pljuval meso ven ter opazoval vojaka, ki je hodil sem in tja pred tovornimi vagoni, kmalu zatem pa se je vlak stresel in se premaknil.

DRUGA KNJIGA XIII.

Prispeli smo v Milano zgodaj zjutraj in izkrcali so nas na tovorni postaji. Bolniški avtomobil me je odpeljal v ameriški bolnišnico.

Ko sem ležal na nosilnici v avtomobilu, nisem mogel uganiti, skozi kateri del mesta se peljemo, toda ko so me sneli z nosilnice, sem zagledal zelenjadni trg in odprto krčmo, v kateri je neko dekle pometalo. Skropili so cesto in v zraku je bil vonj po zgodnjem jutru.

Bolničarja sta spustila nosilnico na tla in stopila noter. Z njima je prišel ven vratar. Imel je sive brke, nosil je vratarsovo čepico in bil je v srajci s kratkimi rokavi. Nosilnica ni šla v dvigalo in razpravljali so o tem, ali bi me bilo boljše sneti z nosilnice in odnesti v dvigalo ali pa odnesti nosilnico po stopnicah. Poslušal sem, kako razpravljajo med sabo. Odločili so se za dvigalo. Dvignili so me z nosilnice.

»Nesite me počasi,« sem rekel, »in pazljivo!« Dvigalo je bilo prenapolnjeno in ko so mi sključili noge, sem občutil hudo bolečino.

»Stegnite mi noge,« sem rekel.

»Ne moremo, signor tenente. Ni prostora.«

Možakar, ki je to rekel, me je objel okoli pasu, moja roka pa je bila okoli njegovega vratu. V obraz mi je udarjal njegov ostri dih, zavdajajoč po česnu in rdečem vinu.

»Pazi,« je rekel drugi možakar.

»Naj ga hudič vzame, kdor ni pazljiv.«

»Pravim ti, da pazi,« je ponovil možakar, ki mi je držal noge.

Videl sem, kako so se vrata dvigala zaprla, kako se je mrežna ograda sklenila in kako je vratar pritisnil gumb za četrto nadstropje. Vrtar je bil videti zaskrbljen. Dvigalo se je počasi vzpenjalo.

»Teško?« sem vprašal moža, ki je vonjal po česnu.

»Prav nič,« je odvrnil.

V obraz je bil ves potan in je nekaj momljal. Dvigalo se je dalje vzpenjalo in se nato ustavilo. Možakar, ki mi je držal noge, je odprl vrata in izstopil.

Bili smo na hodniku. Tu je bilo več vrat z medenina-stimi kljukami. Možakar, ki mi je držal noge, je pritisnil na gumb in pozvonil. Slišali smo, kako je za vrati pozvonilo. Nihče ni prišel. Potem je po stopnicah prisopihal vratar.

»Kje pa so?« sta vprašala bolničarja.

»Ne vem,« je odvrnil vratar. »Spijo spodaj.«

»Pokliči koga!«

Vrtar je pritisnil na gumb in pozvonil, nato pa je potrkal na vrata, jih odprl in vstopil. Ko se je vrnil, je bila z njim neka priletna ženska z naočniki. Imela je nepočesane in spuščene lase in bila je oblečena kot bolničarka.

»Ne razumem,« je rekla. »Ne razumem italijansko.«

»Govorim angleško,« sem dejal. »Radi bi me nekje namestili.«

»Nobena soba ni pripravljena. Nobenih pacientov nismo pričakovali.«

»Popravila si je lase in me gledala s kratkovidnimi očmi.«

»Pokažite jim katero koli sobo, v kateri bi me lahko namestili.«

»Ne vem,« je rekla. »Nismo pričakovali pacientov. Prav v nobeno sobo vas ne morem dati.«

»Kakršna koli soba bo dobra,« sem rekel. Potem sem dejal v italijanščini vratarju: »Poišcite kako prazno sobo.«

»Vse so prazne,« je rekel vratar. »Vi ste prvi pacient.« V roki je držal čepico in gledal priletno bolničarko.

»Za božjo voljo, odnesite me v kako sobo!«

Ker sem imel noge sključene, so bolečine postajale čedalje huje in občutil sem, kako mi gredo skozi kosti. Vrtar je stopil skozi vrata, za njim pa je šla sivolasa bolničarka. Čez hip se je vrnil.

»Pojdite za mano,« je rekel.

Nesli so me po dolgem hodniku v sobo s spuščeniimi zastori. Dišalo je po novem pohištvu. V sobi je bila postelja in velika omara z ogledalom. Položili so me na posteljo.